

“Ἐργά εἰμι
ἡ ὄδος
καὶ ἡ ἀγνόθεια
καὶ ἡ ἥψη,,
(Ἰωάν. ιδ' 6)

“Τὰ ρῆματα,
ἄ ἐργά γαγωῦ ὅμιν,
συνεῦμα ἔστι
καὶ ἥψη ἔστι,,
(Ἰωάν. Γ' 63)

ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Τύπος: Άρχημ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

Έτος 112ον | Μάρτιος 2022 | 4365

«ΙΔΟΥ Η ΔΟΥΛΗ ΚΥΡΙΟΥ»

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ πίστεως, ἀρετῆς, ἀγιότητος ὑπῆρξε ἡ Παναγία Μητέρα τοῦ ἐνανθρωπίσαντος Θεοῦ. Πόσο ψυχικὸ μεγαλεῖο, ποιὸ βάθος ταπεινώσεως καὶ ποιὰ ἀπεριόριστη ἐμπιστοσύνη κρύβει ἡ ἀπάντησή της στὸ θεῖο προσκλητήριο ποὺ τῆς ἔφερε ὁ ἀρκάγγελος Γαβριήλ! «Ἴδού ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτο μοι κατὰ τὸ ρῆμα σου» (Λουκᾶ α' 38). Πίστη δυσθεώρητη. «Ἐνα πελώριο ἄνοιγμα καρδιᾶς, νοῦ, θελήσεως πρὸς τὸ πρόσταγμα τοῦ οὐρανοῦ. Μιὰ ταπεινὴ ἀποδοχὴ ποὺ μονάχα ἡ ἔξαιρετικὴ αὐτὴ Παρθένος, μὲ τὴν ἀσύληπτην εὐσέβειαν καὶ τὴν μεγάλην τῆς ἀγιότητα, θὰ μποροῦσε νὰ προφέρει.

Αὐτὸ εἶναι τὸ μέγα γεγονός τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Καὶ γιὰ νὰ ἔξηγίσει ὁ ἀρκάγγελος τὸ μυστήριο, προσθέτει ὅτι τὸ ἀκατάληπτο καὶ πρωτοφανὲς αὐτὸ θαῦμα θὰ γίνει μὲ τὴν ἐνέργεια τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου καὶ μὲ τὴ δύναμη τοῦ Υἱοῦτοῦ: «Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοί» (Λουκᾶ α' 35). «Τί τοῦτο τὸ μέγα περὶ σέ, ὡς ἵερὰ μῆτερ καὶ παρθένε, μυστήριον;» ρωτάει μὲ ἔκπληξη καὶ ὡς ἵερὸς Δαμασκηνός. Καὶ ἀπαντᾷ ὁ Ἰδιος: «Ω βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ... ὡς ἀγάπης οὐκ ἔχουσης ἔρευναν... Ὁ πληρῶν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, οὐ (τοῦ ὄποιου) ὁ οὐράνιος θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον, εὐρύχωρον ἐνδιάτημα (κατοικία) τὴν κοιλίαν τῆς οἰκείας δούλης ἐποιήσατο, καὶ ἐν αὐτῇ τὸ πάντων καινὸν καινότερον ἐπιτελεῖται μυστήριον».

“Ετσι ἡ Θεοτόκος πῆρε μοναδικὴ θέση στὸ σχέδιο τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου. Ἀπὸ τὴ στιγμὴν ποὺ πρόφερε τὸ «ναί», μὲ ὅλη τῆς τὴν θέλησην εἶναι πλέον ἀδιάσπαστα ἐνωμένη μὲ τὸν Υἱὸν τῆς καὶ Θεό της, τὸν Σωτῆρα Χριστό, τὸν μοναδικὸ Ήλιο τοῦ πνευματικοῦ στερεώματος. Δὲν εἶναι παράδοξο, ποὺ οἱ εὐσέβεις ζωγράφοι τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τὴν παρουσιάζουν πάντα μιαζὶ μὲ τὸ παιδίο Ιησοῦς. Ζητοῦν μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ νὰ δηλώσουν πόσο ἀχώριστα εἶναι ἐνωμένη μὲ τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου! Συγχρόνως εἶναι καὶ ἔκφραστη ἔξαιρετης εὐλογίας καὶ προστατευτικῆς παρουσίας στὴν οἰκογενειακὴ ἔστια. Τὸ παιδίο Ιησοῦς, στὴ θερμὴ ἀγκαλιὰ τῆς Παναγίας Μητέρας, ἀγιάζει τὴν οἰκογένεια, τὴν ἔξιψώνει καὶ γίνεται ὁ θεῖος συνδετικὸς κρίκος γονέων καὶ παιδιῶν.

Ἡ Παναγία εἶναι συγχρόνως τύπος καὶ ὑπόδειγμα καρτερικῆς μητέρας ποὺ γαλακτοφορεῖ τὰ παιδιά της, τὰ θερμαίνει στὴν ἀγκαλιά της, τὰ συνοδεύει δια-

κριτικὰ μὲ τὴν ἀγάπη της, τὰ μεγαλώνει μὲ ὑπομονή, μὲ πίστη στὸν Θεό καὶ στὴν παντοδύναμην χάρη Του. Ἡς μὴ λησμονοῦμε, πῶς ἡ Παναγία, ὡς Μητέρα τοῦ Θεανθρώπου, δὲν τὰ βρῆκε ὅλα εὔκολα. Ἀντίθετα συνάντησε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴν δυσκολίες ἀφάνταστες, ὅταν χρειάσθηκε νὰ μεταβεῖ στὴ Βηθλεὲμ καὶ νὰ γεννήσει σὲ μιὰ παγωμένη φάτνη, μὲ συντροφιὰ τὰ ἀγαθὰ ζῶα. Καὶ ἀμέσως μετὰ βρέθηκε μπροστὰ στὴν ἀπειλὴ τοῦ αἵμοσταγῆ Ήρώδη, ποὺ ζητοῦσε τὴν ζωὴν τοῦ παιδίου Ιησοῦ. Γιὰ νὰ μὴν ἀναφερθοῦμε στὸ διὰ νυκτὸς ταξίδι στὴν Αἴγυπτο. Σαφῆς ἦταν ἡ ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ στὸν Ιωσήφ: «Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον» (Ματθ. β' 13).

Βέβαια γνώρισε καὶ ὅρες χαρᾶς καὶ θαυμασμοῦ, ὅταν εἶδε τὸν σοφὸν ἀστρονόμους καὶ βασιλεῖς τῆς Ἀνατολῆς νὰ προσκυνοῦν τὸν νεογέννητο Χριστὸ καὶ νὰ τοῦ προσφέρουν πολύτιμα βασιλικὰ δῶρα. Τώρα δῆμως τῆς ἀγγελικῆς σάλπιγγες καὶ τὴν παρουσία τῶν μάγων ἀντικαθιστοῦν τὰ ξύφη τῶν ἀγροίκων στρατιωτῶν μὲ τὸν σφαγιασμὸ τῶν ἀθώων νηπίων.

Δὲν ἦταν αὐτὲς στιγμὲς ὁδυνηρὲς καὶ προβληματισμοῦ γιὰ μιὰ νεαρὴ μητέρα; Νὰ θυμηθοῦμε καὶ ἀργότερα, ποιὰ ρομφαία έσοχισε τὴν καρδιά της κατὰ τὸ Πάθος καὶ μπροστὰ στὸ Σταυρό! Ἐπρεπε νὰ βασάσει καρτερικά, ἀλλὰ καὶ μὲ πίστη τὸ ἀπερίγραπτο αὐτὸ μαρτύριο. Σὲ τί μεγάλη δοκιμασία ἐμπαινεῖ ἡ ἐμπιστοσύνη τῆς πρὸς τὸν Ὑψίστο, ὅταν ἀπὸ τὶς πρῶτες ἡμέρες τῆς Γεννήσεως καὶ μέχρι τὴν σταυρικὴ θυσία στίνονταν θανάσιμες παγίδες γιὰ τὴν ζωὴν τοῦ Θεανθρώπου; Ὑπόδειγμα, λοιπόν, ἡ Παναγία μας καρτερίας καὶ ὑπομονῆς γιὰ ὅλους μας καὶ ιδιαίτερα γιὰ τὶς μητέρες ποὺ μοχθοῦν, γιὰ τὰ παιδιά τους μέσα σὲ ποικίλους κινδύνους.

Τὰ Καίσαρος καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ

Γνωστὴν ἡ ἀποκρουστικὴ τακτικὴ τοῦ φαρισαϊσμοῦ. Τὴν ἐφαρμόζουν πάντα οἱ δειλοὶ καὶ οἱ ύποκριτές. Μέθοδός τους ἡ παγίδευση καὶ ἡ ἀπάτη. Τὸ ὑπουρολογικό σμα. Δὲν πηγαίνουν κατὰ πρόσωπο. Ἐλίσσονται. Δὲν μιλᾶνε καθαρά. Κρύβονται. Δὲν λένε αὐτὸν ποὺ σκέπτονται. Ἀλλα λένε καὶ ἄλλοι στοχεύουν. Παντοῦ διπρόσωποι. Δὲν τολμοῦν νὰ ἀντιμετωπίσουν τὸν ἄλλον ἀνοικτά, παλικαρίσια. Τοὺς λείπει ἡ λεβεντιά, γιατὶ δὲν ἔχουν χαρακτήρα εἰλικρινῆ, τίμιο.

Αὐτὴν τὴν τακτικὴν ἀκολουθοῦν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Ἡρωδιανοὶ στὴν συγκεκριμένη περίπτωση. Ἐν καὶ ἀντίπαλοι, ἐνώνονται σὲ μιὰ ἀνίερη συμμαχία, γιὰ νὰ παγίδευσουν μὲ πολλὴ δολιότητα τὸν Ἰησοῦν. Καλοστημένη ἡ παγίδα. Δὲν πηγαίνουν οἱ ἕδιοι οἱ Φαρισαῖοι. Δὲν θέλουν νὰ κινήσουν καμιὰ ὑποψία. Χρησιμοποιοῦν τοὺς μαθητές τους καὶ αὐτοὺς στέλνουν. Αὐτὴν εἶναι πάντα ἡ τακτικὴ τῶν δειλῶν καὶ ὑποκριτῶν. Βάζουν τοὺς ἄλλους «νὰ βγάλουν τὸ φίδι ἀπὸ τὴν τρύπα». Γιὰ νὰ πετύχουν τὸν σκοπό τους στέλνουν μαζὶ καὶ τοὺς Ἡρωδιανούς. Οἱ Φαρισαῖοι ἔταν ἐναντίον τοῦ φόρου. Οἱ Ἡρωδιανοὶ ὑπὲρ αὐτοῦ. Διπλὴ ἡ παγίδα. Ἐν ξέφευγε ἀπὸ τὴν μιὰ θὰ πιανόταν ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Καὶ νά τὸ ὑπουρολογικό ὑποπτο ἐρώτημα: «Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι

περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων· εἰπὲ οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ; «Ἐξεστι δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὐ?» (Ματθ. κβ' 16-17). «Ορα τὴν κολακείαν

Ἔσαι ἀληθὴς καὶ ὑπρετεῖς τὴν ἀλήθεια καὶ διακρύττεις πρὸς πᾶσαν κατεύθυνση τὴν ἀλήθεια, χωρὶς νὰ ἐπηρεάζεσαι ἀπὸ πρόσωπα ὅση ἵσχυ καὶ ἀν διαθέτουν.

αὐτῶν καὶ τὸν ἐγκεκρυμμένον δόλον» παραπρετεῖ ὁ ἄγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Κολακεία καὶ ἔπαινος μὲ κρυμμένο τὸν δόλο. Τὸν ὄνομάζουν ἀληθῆ καὶ διδάσκαλο τῆς ἀλήθειας, χωρὶς νὰ τὸ πιστεύουν, ἀφοῦ αὐτοὶ οἱ ἕδιοι τὸν κατηγοροῦσαν ὅτι πλανᾶ τὸν κόσμο. Χρησιμοποιοῦν τὴν γλώσσα τῆς ἀλήθειας οἱ δόλιοι ὑπηρέτες τῆς σκοπιμότητας. Οἱ Φαρισαῖοι, ἀνθρωποι χωρὶς ἡθικὲς ἀρχές, κινοῦνται χωρὶς ἀναστολές, μὲ ἀποκλειστικὸ γνώμονα τὸ συμφέρον.

– Εἶσαι ἀληθῆς καὶ ὑπηρετεῖς τὴν ἀλήθεια καὶ διακρύττεις πρὸς πᾶσαν κατεύθυνση τὴν ἀλήθεια, χωρὶς νὰ ἐπηρεάζεσαι ἀπὸ πρόσωπα ὅση ἵσχυ καὶ ἀν διαθέτουν. Πέρι, λοιπόν, καθαρά, πῶς δὲν πρέπει νὰ πληρώνουμε φόρο στοὺς Ρωμαίους κατακτητές. Αὐτὴν τὴν ἀπάντηση περιμένουν. Καὶ τὴν περιμένουν ὅχι γιατὶ τὴ στιγμὴ αὐτὴν τοὺς ἐνδιαφέρει ἡ πληρωμὴ τοῦ φόρου. Τοὺς ἐνδιαφέρει ἡ

παγίδευση τοῦ Ἰησοῦ. Μὲ μιὰ τέτοια ἀπάντηση θὰ Τὸν κατηγοροῦσαν ὡς ἐπαναστάτη καὶ θὰ Τὸν παρέδιναν στοὺς Ἡρωδιανούς.

Διπλὴ ἡ παγίδα. «Ἐρωτῶσι πάντας κακοήθως καὶ δολερῶς, ἵνα, ἐὰν μὲν εἴπῃ, ὅτι ἔχεστι, κινήσωσι καὶ ἀυτὸν τὸν ὄχλονς ὡς συμβουλεύοντος δουλεύειν Καίσαρι καὶ ὑποτάσσοντος ἀνθρώπῳ τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ· ἐὰν δὲ εἴπῃ, ὅτι οὐκ ἔχεστι, παραδώσουσιν αὐτὸν τῷ ὑγεμόνι, ὡς ἀποστασίαν ἀπὸ Καίσαρος καὶ πόλεμον συμβουλεύοντα» (Ζιγαβηνός).

Ἐρωτοῦν μὲ πονηρία καὶ δολιότητα, ὥστε, ἂν πεῖ πῶς ἐπιτρέπεται, νὰ κινήσουν ἐναντίον του τοὺς ἄλλους, καθότι τοὺς συμβουλεύει νὰ ὑπηρετοῦν τὸν Καίσαρα καὶ ὑποτάσσει σὲ ἀνθρώπῳ τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ. Ἄν πάλι πεῖ, δὲν ἐπιτρέπεται, νὰ τὸν παραδώσουν στὸν ὑγεμόνα, γιατὶ κηρύσσει ἐπανάστασην κατὰ τοῦ Καίσαρα καὶ τοὺς παρακινεῖ σὲ πόλεμο.

«Μπρὸς γκρεμὸς καὶ πίσω ρέμα» θὰ λέγαμε ἐμεῖς μὲ τὰ ἀνθρώπινα κριτήρια. Ομως τέτοια διλήμματα δὲν είχαν καμιὰ ἴσχυ γιὰ τὸν Θεάνθρωπο. Μεγαλειώδης ἡ ἀπάντησή Του καὶ ἀποστομωτική. Ἀποκαλύπτει τὴν ὑποκρισία τους καὶ διαλύει τὴν καλοστημένη παγίδα: «Ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ». Δὲν πρόκειται νὰ δώσετε. Πρόκειται νὰ ἀποδώσετε. Ό φόρος ἐδῶ δὲν εἶναι δόση, εἶναι ἀπόδοση. Δὲν εἶναι προσφορὰ καὶ δωρεά. Εἶναι ὀφειλή. Εἶναι ἀπότιση χρέους. Ἡθικὴ ὑποχρέωση. Ἐξόφλιση ἡθικῆς ὑποχρεώσεως. Ἀπολαμβάνετε τὰ ἀγαθὰ ἐνδὸς κράτους. Δὲν θὰ συμμετέχετε καὶ σεῖς στὰ ἔξοδα; «Ἐξεστι δοῦναι;» ρωτάτε. «Ἐξεστι ἀποδοῦναι» σᾶς ἀπαντῶ. Στὰ ύλικὰ πειθαρχεῖ κανεὶς τὴν νόμιμη ἔξουσία. Στὰ πνευματικὰ ὑποτάσσεται στὸν Θεό.

Ἐφόσον ἡ κοσμικὴ ἔξουσία περιορίζεται στὶς καθορισμένες δικαιοδοσίες της καὶ δὲν ἐπεμβαίνει οὕτε παραβιάζει πνευματικούς, ἡθικούς καὶ συνειδηποιακούς χώρους, δὲν ὑπάρχει πρόβλημα ἀπειθαρχίας ἢ ἀντιστάσεως κατὰ τῆς ἀρχῆς. Εφόσον τὸ κράτος δὲν γίνεται πρόσκομμα καὶ δὲν παρεμβάλλει ἐμπόδια, τὸ ἔνα καθῆκον δὲν παρεμποδίζει τὸ ἄλλο. «Οταν ὅμως ἡ πολιτεία ἐπιτάσση ἐναντία ταῖς ἐντολαῖς καὶ τῷ θελήματι τοῦ Θεοῦ, ὀφείλει ὁ Χριστιανὸς νὰ ἀρνηταὶ εἰς ταύτην τὴν ὑπακοήν». Γιατὶ αὐτὰ ποὺ παραβλάπτουν τὴν ἀρετήν, τὴν εὐσέβειαν, τὴν πίστην, δὲν εἶναι τοῦ Καίσαρος. Εἶναι τοῦ Πονηροῦ. Καὶ κάθε τέτοια ἀντίσταση εἶναι ἀντίσταση στὶς σκοτεινὲς δυνάμεις. Ισχύει τὸ «πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις». Τὰ τοῦ Θεοῦ, τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ καὶ τὰ τῆς Ἔκκλησίας δὲν μπορεῖ νὰ παραθεωροῦνται ἢ καὶ νὰ πολεμοῦνται ἀπὸ καμία ἔξουσία. Γιατὶ μιὰ ἔξουσία, ποὺ δὲν μένει στὰ τοῦ Καίσαρος, ἀλλὰ διεκδικεῖ τὰ τοῦ Θεοῦ, δὲν δικαιώνεται καὶ δὲν δικαιοῦται κανενὸς σεβασμοῦ.

Νὰ παύσουν νὰ κοιμῶνται

“Ολοι τὸ ζοῦμε καὶ δλοι τὸ διακηρύττουμε. Μιλᾶμε γιὰ τὴν κρισιμότητα τῆς ἐποχῆς μας. Γιὰ μιὰ ἐποχή, ποὺ «ἀπὸ τὴν μιὰ σπιγὴν στὴν ἄλλη ἢ σώζεται τὸ πᾶν ἢ κάνεται τὸ πᾶν». Κοσμογονικὰ τὰ γεγονότα, ποὺ ἔξελίσσονται καθημερινὰ ὅχι μόνο στὸν διεθνῆ χῶρο, ἀλλὰ καὶ στὴν «γειτονιά» μας, ἀπαιτοῦν σοβαρότητα καὶ ύψηλὸ αἴσθημα εὐθύνης.

Καὶ ἀπέναντι σ' αὐτὴν τὴν κρισιμότητα ἐμεῖς τί κάνουμε; Συνειδητοποιοῦμε τὴν κατάσταση αὐτήν; Τὰ γεγονότα δὲν δείχνουν κάτι τέτοιο. Γιὰ νὰ μὴν ποῦμε, ὅτι δείχνουν τὸ ἀντίθετο. Καὶ αὐτὴν εἶναι ἡ ἀνησυχία μας. Ἐπρεπε νὰ εἶναι ἡ δημιουργικὴ ἀνησυχία ὅλων μας.

Δυστυχῶς ἔκεινο, ποὺ ἀποτελεῖ κοινὸ τόπο πιά, εἶναι ἡ ἀπουσία αἰσθήματος εὐθύνης καὶ σοβαρότητας ἀπὸ τὴν σημερινὴν ἡγεσία μὲ τὴν εὐρύτερην ἔννοια. Δὲν εἶναι ύπερβολικὸς ὁ χαρακτηρισμὸς οὗτε τὸν καταργοῦν οἱ λιγοστὲς ἔξαιρέσεις.

Παραπαίει ἡ κοινωνία μας, γιατὶ παραπαίουν οἱ ταγοί της. Αὐτοὶ ποὺ εἶναι ταγμένοι νὰ ποδηγετοῦν τὸν λαό, νὰ ππδαλιουχοῦν τὸ σκάφος τῆς πολιτείας, τῆς κοινωνίας, εἴτε ἀπουσιάζουν ἀπὸ τὴν ὑπεύθυνην θέσην τους, εἴτε κυβερνοῦν χωρὶς πυξίδα. Καὶ μόνον αὐτό; Τὸ ἀκόμη χειρότερο εἶναι, ὅτι ἔχουν γιὰ πολικὸ ἀστέρι τὸν ἑαυτό τους, τὸ κόμμα τους, τὰ συμφέροντά τους, τὰ συνδικάτα τους, τὶς συντεχνίες τους, τοὺς συνεταιρισμούς τους, δηλαδὴ τὸ στενόψυχο καὶ ύπερτροφικὸ ἐγώ τους.

Καίγεται τὸ σπίτι τους καὶ αὐτὸὶ «ἄδονν». Ταλαιπωρεῖται ὁ λαὸς -ἢ μᾶλλον ταλαιπωροῦν τὸν λαό- καὶ αὐτοὶ παρουσιάζονται σὰν ύπερασπιστὲς τοῦ λαοῦ, ὅτι ἀγωνίζονται γιὰ τὰ δίκαια τοῦ λαοῦ. Δὲν διστάζουν τὸ «ἀτύχημα» τῶν ἄλλων νὰ τὸ ἐκμεταλλευτοῦν, γιὰ νὰ τὸ κάνουν εὐτύχημα γιὰ τὸν ἑαυτό τους. Καππλεύονται κοινωνικὲς ἀνάγκες, τὴν πείνα καὶ δίψα τοῦ λαοῦ γιὰ δικαιοσύνη, γιὰ κομματικὰ ἢ προσωπικά τους ὀφέλη. Συνθηματολογοῦν δημοκοπικά, κοπτόμενοι τάχα γιὰ τὸ καλὸ τοῦ τόπου καὶ κρύβουν προσεκτικὰ τὶς βαθύτερες ἐπιδιώξεις τους. Άναγουν τὸ ἀτομικὸ ἢ ὑποπτο συμφέρον σὲ κοινωνικὴν ἀνάγκη.

* * *

Καὶ τὸ ἔρωτημα δὲν εἶναι πιά, γιατὶ αὐτὴν ἡ κατάσταση; Εἶναι γιατὶ ὁ λαὸς ἀνέχεται αὐτὴν τὴν κατάσταση; Γιατὶ δὲν ἀντιδρᾶ; Γιατὶ δὲν διαμαρτύρεται μὲ τόσους τρόπους ἕρεμους, εἰρηνικοὺς καὶ ἀποτελεσματικούς; Γιατὶ δὲν ἐκδηλώνει τὴν ἀπαρέσκειά του, τὴν ἀγανάκτησή του, σ' ὅλους αὐτοὺς ποὺ καππλεύονται τὰ δίκαια του, τὰ πιὸ στοιχειώδη δικαιώματά του; Δηλαδὴ νὰ δώσει νὰ καταλάβουν οἱ διάφοροι «κοινωνικὸ φορεῖς», οἱ «αὐτόκλητοι σωτῆρες», ἀλλὰ καὶ τὰ μέσα ἐνημερώσεως, ποὺ τοὺς ἐνθαρρύνουν καὶ τοὺς προβάλλουν, ὅτι δὲν τρώει κουτόχορτο. Τὸ ποτάρι τῆς δίκαιης ὄργης ἔχει ξεχειλίσει.

Εἶναι καιρὸς ἐπιτέλους ὁ ἑλληνικὸς λαὸς νὰ συνειδητοποιήσει τὴν κοινωνική, τὴν χριστιανικὴ ἀποστολή του. Δὲν εἶναι νούμερο ἀγέλης, γιὰ νὰ τὸν κυβερνοῦν μὲ σφυρίγματα-συνθήματα. Εἶναι προσωπικότητα καὶ πρέπει νὰ διεκδικήσει τὰ ἀναπλοτρίωτα δικαιώματα του. Νὰ ἀπαιτήσει τὸν σεβασμὸ τῆς προσωπικότητάς του. Νὰ παύσουν νὰ τὸν μεταχειρίζονται σὰν ἄρουραν καὶ ἀνεύθυνη μάζα.

Ίδιαίτερα ὁ κάθη πιστὸς δὲν πρέπει νὰ λησμονεῖ, πῶς ἔχει ἀποστολή, τοῦ τὴν ἔχει ἀναθέσει ὁ Ἱδιος ὁ Κύριος, νὰ εἶναι «φῶς τοῦ κόσμου» καὶ «ἄλας τῆς γῆς». Νὰ εἶναι φῶς «ἐπὶ τὴν λυχνίαν» καὶ ὅχι «ὑπὸ τὸν μόδιον». Τὸ ἀλάτι μέσα στὸ φαγητὸ καὶ ὅχι διακοσμητικὸ στοιχεῖο στὴν ἀλατιέρα.

Αὐτὴν τὴν κοινωνικὴν ἀποστολή, τὴν κατ' ἔξοχὴν ἀνθρώπινην καὶ ἀνθρωπιστική, διεκήρυξτε, μὲ τὴν φωτισμένη σκέψη του, ὁ ἀείμνηστος καθηγητὴς Ἀλέξανδρος Τσιριντάνης. Στὰ

πρόσωπα τῶν Χριστιανῶν ὁ Χριστιανισμὸς θὰ δώσει ἔξετάσεις «ώς σημερινὸν βίωμα. Καὶ οἱ ἔξετάσεις εἶναι νὰ σώσει τὴν Ἑλλάδα. Ἄν δὲν δώσει τώρα τὴν νέα ζωὴν στὴν Ἑλλάδα, θὰ ἔχει ἀποτύχει στὶς ἔξετάσεις καὶ ὁ Θεὸς «ἐκ τῶν λίθων τούτων» θὰ φέρει ἄλλους, οἱ ὅποιοι θὰ δώσουν καλὲς ἔξετάσεις. Πρέπει μὲ ἄλλα λόγια, ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀτόμου νὰ ὀδηγήσει στὸν ἀνθρώπο, ὁ ὅποιος θὰ ἱκανοποιήσει τὴν ἀνάγκη νὰ πάνει νὰ τὸν ἐκμεταλλεύεται ὁ προπαγανδιστὴς τῆς ἀνατροπῆς. Ή προπαγάνδα τῆς ἀνατροπῆς θὰ ἀνατραπεῖ καὶ αὐτὴ μὲ τὴν ζωὴν, ποὺ θὰ ξεπηδήσει ἀπὸ μιὰ τέτοια ἀγωγή.

«Μὲ αὐτὸ καταλήγουμε στὸ μαχητικὸ πνεῦμα, τὸ ὅποιο πρέπει νὰ ὑπάρχει καὶ στὸ ὅποιο πρέπει νὰ δώσουμε πᾶσα σημασία, διότι ἀλλοιῶς, χανόμεθα. »Καὶ τὸ συμπέρασμα εἶναι, ὅτι καλοὺς ἀνθρώπους ἔχει ἡ Ἑλλάς. Άλλὰ δὲν τοὺς νοιώθει. Τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι νὰ βροῦμε καλοὺς Ἑλληνες, ἀλλὰ οἱ καλοὶ Ἑλληνες νὰ πάνουν νὰ κοιμῶνται ύπὸ τὴν μία πρόφαση καὶ τὴν ἄλλη. Θεέ μου, σῶσε τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸν ὑπνο τῶν καλῶν ἀνθρώπων, ἀπὸ τὴν μικρολογία των, ἀπὸ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ὄποια τοὺς κάνουν ἄχρηστους» («Η ΠΙΣΤΙΣ ΟΣ ΒΙΩΜΑ», Β' ΤΟΜΟΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ»).

Ίδιαίτερα ὁ κάθη πιστὸς δὲν πρέπει νὰ λησμονεῖ, πῶς ἔχει ἀποστολή, τοῦ τὴν ἔχει ἀναθέσει ὁ Ἱδιος ὁ Κύριος, νὰ εἶναι «φῶς τοῦ κόσμου» καὶ «ἄλας τῆς γῆς». Νὰ εἶναι φῶς «ἐπὶ τὴν λυχνίαν» καὶ ὅχι «ὑπὸ τὸν μόδιον».

Τὸ ἀλάτι μέσα στὸ φαγητὸ καὶ ὅχι διακοσμητικὸ στοιχεῖο στὴν ἀλατιέρα.

«Εἶπεν ὁ Κύριος· ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν

ὅ οὐράνιος· ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. «Οταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί· ἀφανίζουσι γάρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψά σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ

ΚΥΡΙΑΚΗ 6 ΜΑΡΤΙΟΥ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. στ' 14-21 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ρωμ. ιγ' 11-1δ' 4

πρόσωπόν σου νίψαι, ὅπως μὴ φανῆσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὃ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυρούς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σής καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι· θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυρούς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σής οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐδὲ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν· ὅπου γάρ ἔστιν ὁ θησαυρός ὑμῶν, ἔκεī ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν».

ΠΩΣ ΝΑ ΘΗΣΑΥΡΙΖΟΥΜΕ

«Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυρούς ἐπὶ τῆς γῆς».

Ἡ ἐντολὴ αὐτῆς, δημιουργεῖ κάποια ἀντίδραση στὸ πρῶτο της ἄκουσμα. «Ομως μὲ δόσα ὁ Κύριος λέει στὴν συνέχεια τὴν αἰτιολογεῖ ἀπόλυτα: Μὴ μοχθεῖτε νὰ συγκεντρώσετε γιὰ τὸν ἑαυτό σας θησαυροὺς ἐπάνω στὴ γῆ. Γιατὶ βρίσκονται μέσα στὴν ἀπώλεια καὶ τὴν φθορά. Μὴν ἀφίνετε τὴν καρδιά σας νὰ προσκολληθεῖ σὲ ὑλικὰ ἀγαθά. Εἶναι ἀνόπτο καὶ καταστρεπτικό, γιατὶ μαζί τους κινδυνεύετε κι ἐσεῖς. «Οπου γάρ ἔστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἔκεī ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν». Καὶ αὐτὸ τὸ βλέπουμε καθαρὰ νὰ ἐπιβεβαιώνεται στὴν καθημερινή μας ζωή.

ΦΘΟΡΑ ΚΑΙ ΑΦΑΝΙΣΜΟΣ

Βέβαια ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ Κυρίου, ἔχουν ἀλλάξει πολλὰ πράγματα στὸν οἰκονομικὸ τομέα τῆς ζωῆς μας. Ξέχουν βρεθεῖ καλύτεροι τρόποι γιὰ τὴν ἔξισφάλιση τῶν ἀγαθῶν. «Ομως μάταια. Ποτὲ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ εἴναι ἀσφαλής. Ερχονται δυσμενεῖς συνθῆκες, οἰκονομικὴ κρίση, ἀρρώστιες καὶ ὀδηγοῦν στὴν πτώχευση, στὴν χρεωκοπία. Ἀλλὰ καὶ συχνὰ ἐπεμβαίνουν οἱ παντὸς εἰδούς κλέφτες καὶ ληστές, ποὺ ἔχουν ἀνακαλύψει νέους τρόπους ληστείας καὶ ἀφανίζουν τοὺς θησαυρούς.

Ἀλλὰ καὶ ἀν δὲν συμβεῖ μιὰ παρόμοια καταστροφή, πόση ταλαιπωρία ὑφίσταται ἡ καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου ποὺ προσκολλᾶται στοὺς γήινους θησαυρούς! Ὁ Κύριος τὸ εἶπε σαφῶς: «Οπου γάρ ἔστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἔκεī ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν». Οταν κυριευθεῖ κανεὶς ἀπὸ τὸ πάθος τοῦ θησαυρισμοῦ, τῆς πλεονεξίας, εἶναι καταδικασμένος νὰ ζεῖ σὲ μιὰ ἀτέμοσφαιρα φθορᾶς ἐσωτερικῆς, ἔστω κι ἀν ἐξωτερικὰ παρουσιάζεται ἀσφαλής.

Αὐτά, μὴ νομίσουμε πῶς εἴναι μόνο γιὰ τοὺς πλούσιους. Εἶναι γιὰ τὸν καθένα ποὺ θεωρεῖ θησαυρὸ του ἀποκλειστικὸ τὰ ὑλικὰ ἀγαθά, εἴτε τὰ κατακτήσει, εἴτε ὅχι. Κι ἐφόσον δὲν τὸ κατορθώνει, στὴν ἀγωνιώδη μέριμνα προστίθεται καὶ ἡ ὀδύνη τῆς ἀπογοήτευσης ἀπὸ τὴν ἀνεκπλήρωτη ἐπιθυμία. Έκνευρίζεται ἀνησυχεῖ, ἀγχώνεται καὶ

συχνὰ ὀδηγεῖται σὲ ἐσωτερικὴ κατάρρευση. Πρέπει, λοιπόν, νὰ στραγγαλίσουμε μέσα μας αὐτὸ τὸ πόθο τοῦ θησαυρισμοῦ; Φυσικὰ ὅχι.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΘΗΣΑΥΡΙΖΟΥΜΕ!

Τί νὰ θησαυρίζουμε; «Θησαυρίζετε», τόνισε ὁ Κύριος, «θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ». Συγκεντρώστε πρῶτα ἀπὸ ὅλα θησαυροὺς πνευματικούς, αὐξῆστε τὸν πλούτο τῆς πίστεως, πολλαπλασιάστε τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης, αὐξῆστε τὴν καθαρότητα τῆς ψυχῆς σας, τὴν ἀγνότητα, τὴν ταπεινοφροσύνη, τὴν εἰλικρίνεια, τὴν τιμιότητά σας. Θησαυρίζετε ὅσο περισσότερο μπορεῖτε τέτοιους θησαυρούς.

Ἄλλὰ κι ἐδῶ προσοχή. Μὴν κάνετε ὅλα αὐτὰ «πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις». Δὲν κερδίζετε τίποτε, ἀν ποθεῖτε τὸν ἐπαινοῦσαν αὐτὸν ἐδῶ τὸν κόσμο. Φροντίστε ὅτι κάνετε, νὰ γίνεται μὲ ἀπλότητα, χωρὶς ἐπίδειξη, μόνο γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν συνανθρώπων σας. Συγκεντρώστε μὲ ἐπιμέλεια πνευματικοὺς θησαυροὺς καὶ καταθέστε τοὺς στὴν τράπεζα τοῦ οὐρανοῦ. Ὁ θησαυρὸς σας ἔκεī, βρίσκεται σὲ ἀσφάλεια, στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ. Η καρδιά σας, μπορεῖ νὰ εἴναι ἕσυχη καὶ γαλήνια. «Οπου γάρ ἔστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἔκεī ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν».

Ἀλήθεια, πόσο βαθὺ εἴναι τὸ αἰσθητό τῆς γαλήνης στὶς ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων ποὺ θησαυρίζουν μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ! Ἀκόμα καὶ στὶς πιὸ βίαιες καὶ δύσκολες ἐξωτερικὲς συνθῆκες νιώθουν εἰρηνικά. Καμιὰ μεταβολὴ καὶ ἀναστάτωση τῶν γήινων πραγμάτων δὲν τοὺς τσακίζει. Κι ἀν ἀκόμα κάσουν περιουσία, θέσεις, ἀξιώματα, δὲν κλονίζεται ἡ καρδιά τους, γιατὶ δὲν τὴν στήριξαν ἐπάνω σ' αὐτά. Δὲν εἴπαν «Θεός μου εῖ σὺ» στὸ χρῆμα, σὰν κι ἔκείνους ποὺ τὸ κάνουν εἰδωλό τους καὶ τὸ λατρεύουν. Τὸ «Θεός μου εῖ σὺ» τὸ εἴπαν στὸν Κύριο τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς. Γι' αὐτὸ δέχονται μὲ ἀντοχὴ τὴν θύελλα, ὅπως τὸ ἀγέρωχο βουνὸ τὸς βροχὲς καὶ τὰ χιόνια.

Ο Κύριος, μὲ δόσα λέει στὴν σημερινὴ περικοπή, ζητάει νὰ μᾶς δείξει πῶς πρέπει νὰ θησαυρίζουμε.

«Τῷ κατιρῶ ἐκείνῳ,
ἡθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἑξελ-
θεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν
καὶ εύρισκει Φίλιππον
καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκο-

ΚΥΡΙΑΚΗ 13 ΜΑΡΤΙΟΥ
Α΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ)
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ιω. α΄ 44-52
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Εβρ. ια΄ 24-26, 32-40

ῷ δόλος οὐκ ἔστι. λέγει
αὐτῷ Ναθαναήλ· πόθεν
με γινώσκεις; ἀπεκρίθη
Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ·
πρὸ τοῦ σε Φίλιππον

λούθει μοι. ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. εύρισκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ· ὅν ἔγραψε Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσῆφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; λέγει αὐτῷ Φίλιππος· ἔρχου καὶ ἴδε. εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης ἐν

φωνῆσαι, ὃντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἰδόν σε. ἀπεκρίθη Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ· ραββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι εἰπόν σοι, εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις, μείζω τούτων ὄψη. καὶ λέγει αὐτῷ· ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἦρτι ὅψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγότα, καὶ τούς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου».

ΤΟ ΣΥΝΤΡΙΠΤΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑ

«Ἐρχου καὶ ἴδε».

«Ἐρχου καὶ ἴδε!» Ελα νὰ δεῖς μὲ τὰ μάτια σου, νὰ βεβαιωθεῖς μόνος σου. Αὐτὲς οἱ τρεῖς λέξεις τοῦ Φιλίππου ἐπρόκειτο νὰ εἶναι τὸ πιὸ δυνατὸ ἐπιχείρημα τῆς χριστιανικῆς ἀπολογητικῆς στὸ πέρασμα τῶν αἰώνων.

Σπᾶσε τὶς προκαταλήψεις θὰ πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνει κανεὶς καὶ σὲ κάθε διστακτικὸ τῆς ἐποκῆς μας, λυτρώσου ἀπὸ τὶς ἀντιλήψεις ποὺ ἐπικρατοῦν ἐναντίον τοῦ Κυρίου καὶ τῆς ἀγίας Ἐκκλησίας Του. Πλησίασε. Μὴ στέκεσαι ἀπὸ μακριὰ κόβοντας γνῶμες καὶ κάνοντας ἀμφίβολους συλλογισμούς, διότι τὰ συμπεράσματά σου θὰ εἶναι ἐπιπόλαια, λανθασμένα. Μὴν ἀδικεῖς τὴν νονμούσην σου, σχηματίζοντας πεποιθήσεις χωρὶς νὰ ἔχεις ἀνοίξει τὴν Καινὴ Διαθήκη, καταλίγοντας σὲ ἀποφάσεις ἀπὸ κάτι μέσες ἄκρες, ποὺ ἄκουσες ή διάβασες γιὰ τὸν Χριστό. «Ἐρχου καὶ ἴδε».

Πλησίασε περισσότερο, ἀνοιξε διάπλατα τὰ μάτια τῆς ψυχῆς σου καὶ «ἴδε». Τί νὰ δεῖς; Πράγματι τί νὰ πρωτοδεῖ καὶ νὰ πρωτοθαυμάσει κανεὶς! Τὰ λυτρωτικὰ συνθήματα τῆς διδασκαλίας Του, ποὺ ἀδιάκοπα σώζουν ἀπὸ τὴν καταστροφὴν ψυχές, λαούς, πολιτισμούς; Τὴν ἀκριβίδωτην ἀγιότητα τῆς ζωῆς Του; Τὶς ἀκτίνες τῆς θείας παντοδυναμίας, ποὺ φανερώνουν τὰ θαύματά Του; Τὴν ἀνυπόκριτην, μέχρι Σταυροῦ, ἐμμονὴν στὴν ἀλήθεια καὶ τὴν ἀγάπην; «Ολα αὐτὰ ἐκπέμπουν τόσο φῶς, πού, δταν κανεὶς τὰ ἀτενίζει ἐπίμονα, θαμπώνεται, δακρύζει...

Άλλὰ τουλάχιστον στὴν ἀρχὴν πλησίασε καὶ ἐρεύνησε προσεκτικὰ τὸ θαῦμα ποὺ λέγεται ἐπικράτηση τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ. Μιὰ χούφτα ἀδύνατοι, φτωχοί, ἀμόρφωτοι κατὰ κόσμον ἄνθρωποι ἀναλαμβάνουν νὰ τὴν διαδώσουν. Δὲν προχωροῦν σιδηρόφρακτοι. Σὰν «πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων» πορεύονται. Τοὺς ἐπιτίθενται οἱ λύκοι ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, τοὺς κατασπαράζουν. Καὶ στὸ τέλος τὰ καταματωμένα αὐτὰ πρόβατα, οἱ ὄπαδοι τοῦ Ἀρνίου, ἐπιβάλλονται. Κι αὐτὸ ὅχι μιὰ φορά. Ἐπανειλημμένως. Μέχρι σήμερα... Ἀσφαλῶς αὐτὸ τὸ ἀδιάκοπο θαῦμα κάτι ἀποκαλύπτει ἀπὸ τὸ θεῖκὸ μεγαλεῖο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

«Ἐρχου» καὶ ἄκουσε μὲ προσοχή, χωρὶς πρ-

κατάληψη, τὴν προσωπικὴν πεῖρα μυριάδων ψυχῶν ποὺ βρῆκαν τὴν λύτρωσην κοντά Του.

Δοκίμασε νὰ τὸν προσεγγίσεις ὅχι ψυχρά, μὲ τὸ κρύο μυαλό, ἀλλὰ μὲ ὅλη τὴν ὑπαρξή σου. Ἄν σταθεῖς ἀπὸ μακριά, σὰν παραπρητής, δὲν πρόκειται ποτὲ νὰ ἀπολαύσεις καὶ νὰ γευθεῖς τὴν νέα ζωή, ποὺ μεταδίδει ὁ Χριστός. Μπορεῖ ποτὲ κανεὶς νὰ χαρεῖ τὴν γλυκύτητα ποὺ ἔχει τὸ μέλι παρατηρῶντας τὸ χρῶμα του σὲ μιὰ ώραία διαφήμισην ἢ ἔστω ἀγγίζοντας ἓνα δοχεῖο μὲ μέλι; Μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀπολαύσει μιὰ μελωδία μουσικῆς ἔφυλλίζοντας τὰ χαρτιά μὲ τὰ μουσικὰ σημεῖα, ποὺ ἐλάχιστα γνωρίζει; Μὴ στέκεις λοιπὸν μακριά, ἀγγίζοντας διστακτικὰ μὲ τὴν σκέψη σου τὶς ἀλήθειες τῆς χριστιανικές. Ο Χριστιανισμὸς δὲν εἶναι μιὰ διδασκαλία περὶ ζωῆς. Εἶναι ζωή. Έν Χριστῷ ζωή. Λυτρωμένη, γεμάτη θεία γέύση καὶ φῶς. «Ἐρχου καὶ ἴδε». Άλλὰ προσοχή.

«Ἐρχου»: Μὲ ἄδολην καρδιά, μὲ εἰλικρίνεια, ὅπως ἔκανε ὁ Ναθαναήλ, γιὰ τὸν ὅποιο ὁ Κύριος εἶπε: Νὰ ἔνας ἄνθρωπος ἀγνός, εὐθύς, «ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι». Πολλοὶ πλησιάζουν τὸν Χριστό, συχνάζουν στὴν Ἐκκλησία Του, μελετοῦν τὸ λόγο Του, ἀλλὰ χωρὶς νὰ θέλουν νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ δικό τους τρόπο σκέψεως, τὸ δικό τους θέλημα, τὶς ἐπιφυλάξεις καὶ ἀμαρτωλὲς διαθέσεις τους. Καταντοῦν, ἀντὶ νὰ διορθώνονται ἀπὸ τὴν διδασκαλία τοῦ Κυρίου, νὰ θέλουν νὰ τὴν φέρουν στὰ δικά τους μέτρα.

Μέσα στὸ «ἐρχου καὶ ἴδε» δὲν ύπαρχει ἀπλῶς μιὰ ἀπολογία, ἔνα ἐπιχείρημα, μιὰ κλίση γιὰ ὅσους δὲν γνωρίσαν καθόλου τὸν Χριστό. Υπάρχει ἀκόμη μιὰ ὑπόμνηση καὶ γιὰ ὅλους ἐμᾶς ποὺ δὲν τὸν γνωρίσαμε καλὰ καὶ ἵσως διατηροῦμε στὴν ψυχή μας δισταγμούς καὶ ἐπιφυλάξεις. Δὲν φθάνει ὅτι ἀκούσαμε κηρύγματα καὶ διαβάσαμε χριστιανικὰ περιοδικά. Κάθε μέρα πρέπει καὶ περισσότερο νὰ πλησιάζουμε τὸν Κύριο μὲ περισσότερο πόθο καὶ εἰλικρίνεια καὶ ἄδολην καρδιά. Καὶ τότε θὰ νιώθουμε ἀπὸ τὴν προσωπική μας ἐμπειρία νὰ ἀναδύεται πασίχαρα ἡ κραυγὴ τοῦ Ναθαναήλ: «Ραββί, σὺ εἶ ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ». Κύριε, Σὺ εἶσαι πράγματι Ἐκείνος ποὺ ή ψυχή μου ποθεῖ. Ο Μεσσίας, ὁ Λυτρωτής, ἡ καρά, ἡ ζωή μου!

ΔΙΑΛΟΓΟΣ μὲ τοὺς ἀναγνῶστες μας

‘Ο Χριστιανισμὸς δὲν συμβιβάζεται

A'

«Συνχνὰ ἀκούγεται ἡ θεωρία τοῦ συγχρονισμοῦ καὶ τῆς προσαρμογῆς στὶς σύγχρονες ἀπαιτήσεις. Ἀλλωστε τὸ ἀπαιτεῖ ἡ ἐποχὴ μας. Σήμερα οἱ συνθῆκες ἔχουν ἀλλάξει. Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος δὲν εἶναι ὁ ἴδιος τοῦ περασμένου αἰώνα. Πρέπει καὶ ἡ Ἔκκλησία νὰ ἀλλάξει νοοτροπία. Τὸ Εὐαγγέλιο καὶ οἱ ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀνάγκη σὲ πολλὰ νὰ τροποποιηθοῦν. Διαφορετικὰ θὰ περιθωριοποιηθοῦν...»

Μὲ ἄλλα λόγια ζητοῦν ἀντὶ ὁ ἄνθρωπος νὰ κοιτάξει νὰ διορθώσει τὴν ζωὴν του καὶ νὰ τὴν προσαρμόσει μὲ τὸν αἰώνιο καὶ ἀκατάλυτο νόμο τοῦ Θεοῦ, ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ νὰ προσαρμοσθεῖ μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου καὶ τὶς συνθῆκες ποὺ δημιουργεῖ τὸ ἀμαρτωλὸ περιβάλλον. “Οὐ νὰ καθοδηγηθεῖ ὅρθα καὶ νὰ ἐνισχυθεῖ ἡ ἀνθρώπινη θέληση, ἀλλὰ νὰ ἔχεισθενίσει ἡ διδασκαλία τοῦ Κυρίου. Ἀπογυμνώνουν τὸν θεῖο λόγο, ὅχι μόνο ἀπὸ τὸ αἰώνιο καὶ ὑπερβατικὸ κῦρος του, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν σοβαρότητα. Νομίζουν πῶς μποροῦν νὰ μεταβάλουν τὴν χριστιανικὴν ζωὴν καὶ τὸν δυναμισμὸ τοῦ πνευματικοῦ ἀγώνα ἀπὸ ἀγωνιστικὸ στίβο σὲ ἄνετες κερκίδες. Δὲν ἀντιλαμβάνονται, πῶς μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν καταργοῦν τὸν αἰώνιο νόμο τοῦ Θεοῦ, τὴν φωτεινὴν καὶ μὲ μοναδικὸ κῦρος διδασκαλία τοῦ Κυρίου, τὶς θεόπνευστες διακρύξεις τῶν ἀγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν θεοφόρων Πατέρων.

Ἀντί, δηλαδή, τὸ πλοῖο ποὺ θαλασσοδέρνεται καὶ κινδυνεύει νὰ συντριβεῖ στὰ ἀφιλόξενα βράχια καὶ νὰ καταποντισθεῖ στὴν φουρτουνιασμένη θάλασσα, νὰ προσπαθήσει νὰ διορθώσει τὴν πορεία του σύμφωνα μὲ τὶς ὑποδείξεις τῆς πυξίδας, μᾶς συμβουλεύονταν. Η πυξίδα νὰ προσαρμοσθεῖ μὲ τὶς «σύγχρονες ἀπαιτήσεις» τῆς θαλασσοταραχῆς, τῆς ἡθικῆς ἀποκαλινῶσεως. “Ολα αὐτὰ δείχνουν τουλάχιστον παχυλὴ ἄγνοια τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας καὶ πίστεως. Καὶ ἡ ἄγνοια, ὅπως καὶ ἡ νοθεία τῆς πίστεως, ἔχει ἀμεσον σχέσην μὲ τὴν νοθεία τῆς ζωῆς μας. Προηγεῖται ἡ μία καὶ ἀκολουθεῖ ἡ ἄλλη. Καὶ ὅταν ἀρχίσουν οἱ ὑποχωρήσεις στὴν ἡθικὴν ζωὴν, τότε ἐπακολουθοῦν οἱ παραχωρήσεις στὰ θέματα τῆς πίστεως.

Ο ἀπόστολος Παῦλος ἔχει πλήρως ἔκειθαρίσει τὸ θέμα: «Μὴ γίνεσθε ἐτεροζυγοῦντες ἀπίστοις· τίς γάρ μετοκὴ δικαιοισύνη καὶ ἀνομίᾳ; Τίς δὲ κοινωνίᾳ φωτὶ πρὸς σκότος; Τίς δὲ συμφώνησις Χριστῷ πρὸς Βελίαλ; Ή τίς μερὶς πιστῷ μετὰ ἀπίστου; Τίς δὲ συγκατάθεσις ναῷ Θεοῦ μετὰ εἰδώλων;» (Β' Κορινθ. στ' 14-16).

Καὶ ἡ ἀπάντηση ποὺ ὁ ἴδιος δίνει εἶναι κατηγοριατικὴν. Κανένας συμβιβασμὸς καὶ καμιὰ ὑποχώρηση δὲν μπορεῖ νὰ γίνεται σὲ θέματα πίστεως, σὲ θέματα πνευματικῶν καὶ ἡθικῶν ἀρχῶν. Τὸ ἔκειθαρίζει στὴν συνέχεια χωρὶς καμιὰ ἐπιφύλαξη: «Διὸ ἔξελθετε ἐκ

μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε, λέγει Κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε...» (17). Ξεχωρισθεῖτε ἀμέσως ἀπὸ τοὺς ἀπίστους, γιατὶ κινδυνεύετε.

Μᾶς τονίζει, λοιπόν, καθαρά: Μὴν κοροϊδεύετε τὸν έαυτό σας, ὅτι μπορεῖτε νὰ συμβιβάζετε τὰ ἀσυμβίβαστα. Εἶναι δυνατὸν νὰ συνυπάρξει ἡ ἀπάτη τῶν ἀπίστων μὲ τὴν διδασκαλία τοῦ Κυρίου; Μπορεῖ ἡ δικαιοισύνη νὰ συνεταιρισθεῖ μὲ τὴν ἀδικία καὶ τὴν παρανομία; Νὰ συνυπάρξει τὸ σκοτάδι μὲ τὸ φῶς; Ποιὰ συμφωνία μπορεῖ νὰ γίνει ἀνάμεσα στὸν ἥλιο τῆς δικαιοισύνης, τὸν Χριστὸ καὶ τὸν ἄρχοντα τοῦ σκότους, τὸν Διάβολο; Καὶ ἂν αὐτὴν ἡ συμφωνία εἶναι ἀδύνατη καὶ ἀκατανόητη, πῶς εἶναι δυνατὴ γιὰ τοὺς πιστοὺς μὲ τοὺς ἀπίστους; Καὶ ἀκόμα ποιὰ θέση μποροῦν νὰ ἔχουν τὰ εἰδῶλα μέσα στὸν ναὸ τοῦ Θεοῦ; Καὶ ἂν τὰ εἰδῶλα δὲν ἔχουν καμιὰ θέση μέσα στὸν ναό, πῶς μποροῦν νὰ ἔχουν θέση μέσα στὸν ἔμψυχο ναὸ τοῦ Θεοῦ, στὴν ψυχὴν μας; Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ εἴσασθε Χριστιανὸι καὶ νὰ ἔχετε ὑψώσει μέσα σας τὰ εἰδῶλα τοῦ χρήματος, τῆς δόξας, τῆς καταναλωτικῆς κοινωνίας;

Ξανάρχονται στὴν ἐπικαιρότητα οἱ λόγοι τοῦ προφήτη Ἡλία πρὸς τὸν λαὸ τοῦ Ἰσραήλ: «Ἐως πότε ὑμεῖς κωλανεῖτε ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς ἱκνύαις; εἰ ἔστι Κύριος ὁ Θεὸς πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ· εἰ δὲ Βάαλ, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ» (Γ' Βασιλ. in' 21). “Ἐως πότε ἔσεται θὰ κουτσαίνετε καὶ ἀπὸ τὰ δύο πόδια καὶ θὰ γέρνετε πότε ἀπὸ ἐδῶ καὶ πότε ἀπὸ ἐκεῖ; Ἄν ὁ Κύριος εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἀκολουθήστε Τὸν καὶ λατρέψτε Τὸν. Ἄν εἶναι πραγματικὸς ὁ Βάαλ τότε λατρεύστε ἐκεῖνον. Δὲν μπορεῖτε συνέχεια νὰ παίζετε διπλὸ παιχνίδι. Νὰ κοροϊδεύετε τὸν ἔαυτό σας. Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ δουλεύετε σὲ δύο κυρίους ποὺ ὁ ἔνας ἀνταγωνίζεται τὸν ἄλλο;

Ο Χριστιανισμός, λοιπόν, δὲν δέχεται καμιὰ νοθεία. Απαιτεῖ συνέπεια καὶ σοβαρότητα. “Ἡ τὸν δεχόμαστε ἡ τὸν ἀπορρίπτουμε. Δὲν ἔχει στὴν διδασκαλία, στὶς ἀρχές του, στὴν πίστη του, ἐποκές ἐκπτώσεων. “Οποιος ἀναζητεῖ ἐκπτώσεις, ἐκπίπτει ὁ ἴδιος. Οἱ ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ ἔχουν αἰώνιο καὶ ἀκατάλυτο κῦρος, γι' αὐτὸν καὶ ἐκεῖνος ποὺ νομίζει, πῶς μπορεῖ νὰ τὶς ἀμφισβητεῖ καὶ νὰ τὶς παραβαίνει, νὰ ὑποτιμᾷ τὴν σπουδαιότητά τους, νὰ τὶς θεωρεῖ μικρές καὶ ἀσήμαντες, αὐτὸς θὰ ἀποδοκιμασθεῖ καὶ θὰ ἀπορριφθεῖ ἀπὸ τὴν βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Τὸ διεκήρυξε ὁ ἴδιος ὁ Κύριος στὴν ἐπὶ τοῦ Ορους Όμηλία Του: «Ος ἐὰν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξει οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος (τιποτένιος) κληθῆσται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν».

Δὲν θὰ προσαρμοσθεῖ ἐπομένως ὁ Χριστιανισμὸς στὶς ἀμφιβολεῖς ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς. Ή ἐποχὴ μας πρέπει νὰ προσαρμοσθεῖ στὸ σωτήριο προσκλητήριο τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Μὴν πολεμᾶς τὸν οὐρανό

Τὴν ὁμιλία αὐτήν, ποὺ ζωγραφίζει παραστατικὰ τὴν ἀκαταμάχητη δύναμη τῆς Ἐκκλησίας, ἐκφέννησε ὁ ἵερὸς Χρυσόστομος πρὸς τὰ πλήθη τῶν πιστῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, λίγο πρὶν ἔξορισθεῖ ἀπὸ τὴν αὐτοκράτειρα Εὐδοξία τὸ 403 μ.Χ. Στὴ συνέχεια παραθέτομε χαρακτηριστικὸ ἀπόσπασμα.

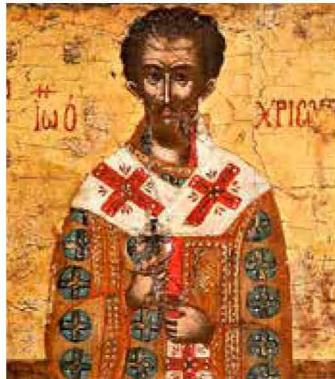
Εἶναι πολλὰ τὰ κύματα καὶ φοβερὴ ἡ τρικυμία· ἀλλὰ δὲν φοβόμαστε μὴν καταποντιστοῦμε· διότι στεκόμαστε πάνω στὸν βράχο. Ἄς λυσσομανῆ ἡ θάλασσα, δὲν μπορεῖ νὰ διαλύσει τὸν βράχο. Ἄς ύψωνονται τὰ κύματα, δὲν θὰ βουλιάξουν τὸ καράβι τοῦ Ἰησοῦ.

Πές μου, τί φοβόμαστε; Τὸν θάνατο; Ζωὴν μου εἶναι ὁ Χριστός, ἀλλὰ καὶ ἀν πεθάνω κέρδος θὰ ἔχω. Μήπως τὴν ἔξοριά; Στὸν Κύριο ἀνήκει ὅλη ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. Μήπως τὴν δύνευση τῶν χρημάτων; Τίποτε δὲν φέραμε στὸν κόσμο, ἄρα τίποτε δὲν θὰ πάρουμε ἀπὸ αὐτόν.

Δὲν μὲν τρομάζουν τὰ φόβητρα τοῦ κόσμου καὶ δὲν μὲν δελεάζουν τὰ θέλγητρά του. Δὲν φοβᾶμαι τὴν φτώχεια, δὲν θέλω τὸν πλοῦτο. Δὲν μὲν τρομάζει ὁ θάνατος καὶ δὲν εὔχομαι νὰ ζήσω, παρὰ μονάχα γιὰ τὴν δική σας πρόοδο. Γί' αὐτὸ καὶ τώρα σᾶς θυμίζω καὶ παρακαλῶ τὴν ἀγάπη σας νὰ ἔχει θάρρος. Διότι κανένας δὲν θὰ μπορέσει νὰ μᾶς χωρίσει. Ἐκεῖνο ποὺ ὁ Θεὸς ἔνωσε, δὲν μπορεῖ ἄνθρωπος νὰ τὸ χωρίσει... Δὲν μπορεῖς νὰ διαλύσεις τὴν Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ. Τὴν πολεμᾶς, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ μπορεῖς νὰ τὴν βλάψεις. Τὴν κάνεις πιὸ ἔνδοξη, ἐνῶ ἐσὺ καταστρέφεσαι. Εἶναι σκληρὸ νὰ κλωτσᾶς μυτερὰ καρφιά. Δὲν χαλᾶς τὰ καρφιά, τὰ πόδια σου ματώνεις."Ετσι καὶ τὰ κύματα δὲν διαλύουν τὸν βράχο, ἀλλὰ τὰ ἔδια διαλύονται σὲ ἀφρούς.

Τίποτε πιὸ δυνατὸ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, ἄνθρωπε. Σταμάτα τὸν πόλεμο, γιὰ νὰ μὴν καταστραφεῖς. Μὴν πολεμᾶς τὸν οὐρανό. Ἀν πολεμᾶς ἄνθρωπο ἡ νίκησες ἡ νικήθηκες. Ἀν ὅμως πολεμᾶς τὴν Ἐκκλησία εἶναι ἀδύνατον νὰ νικήσεις. Διότι ὁ Θεὸς εἶναι πιὸ ἰσχυρὸς ἀπὸ ὅλους. Μὴν παροργίζουμε τὸν Κύριο. Μήπως εἴμαστε πιὸ ἰσχυροὶ ἀπὸ αὐτόν; Ὁ Θεὸς στερέωσε· ποιὸς ἐπιχειρεῖ νὰ σαλεύσει; Δὲν σκέπτεσαι τὴν δύναμιν Του; Βλέπει τὴν γῆ καὶ τὴν κάνει νὰ τρέμει. Διατάζει καὶ στερεώνεται ὅ,τι σείεται. Ἀν προφύλαξε τὴν πόλη, ποὺ σαλευόταν ἀπὸ τὸν σεισμό, πολὺ περισσότερο μπορεῖ νὰ προστατεύσει τὴν Ἐκκλησία.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι πιὸ ἰσχυρὴ ἀπὸ τὸν οὐρανό. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θὰ περάσουν, ἐνῶ οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου δὲν θὰ περάσουν ποτέ. Ποιοὶ λόγοι; «Σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω

μου τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς».

Ἄν δὲν πιστεύεις στὰ λόγια, πίστευε στὰ πράγματα. Πόσοι τύραννοι θέλουσαν νὰ διαλύσουν τὴν Ἐκκλησία; Πόσα τηγάνια χρησιμοποιούνθηκαν; Πόσα καμίνια καὶ δόντια θηρίων καὶ ξίφοι ἀκονισμένα; Καὶ δὲν νίκησαν. Ποὺ εἶναι οἱ πολέμιοι; Ξεχάσθηκαν καὶ παραδόθηκαν στὴν λησμοσύνη. Καὶ ποὺ εἶναι ἡ Ἐκκλησία; Λάμπει πιὸ πολὺ καὶ ἀπὸ τὸν ἥλιο. Ἐκεῖνοι οὐδέποτε άθανατο. Ἡ Ἐκκλησία μένει ἀθανάτη.

Ἄν ἡ Ἐκκλησία δὲν νικήθηκε ὅταν εἶχε λίγους ὀπαδούς, πῶς θὰ νικηθεῖ σήμερα ποὺ πλημμύρισε τὴν οἰκουμένη; Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θὰ περάσουν, ἐνῶ οἱ λόγοι μου δὲν θὰ περάσουν.

Καὶ πολὺ φυσικά. Εἶναι πιὸ ἀγαπητὴ στὸν Θεὸν ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τὸν οὐρανό. Ὁ Κύριος δὲν φύρεσε τὸ σῶμα τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλὰ τὸν σάρκα τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ οὐρανὸς ἔγινε γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ ὅχι ἡ Ἐκκλησία γιὰ τὸν οὐρανό. Τίποτε μὴν σᾶς θορυβεῖ ἀπὸ ὅσα ἔγιναν. Γιὰ ἔνα σᾶς παρακαλῶ· νὰ ἔχετε πίστη ἀκλόνητη. Δὲν εἶδατε τὸν Πέτρο, ποὺ περπατοῦσε πάνω στὰ νερὰ καὶ ἐπειδὴ δείλιασε λίγο, ἄρχισε νὰ βουλιάζει, ὅχι ἀπὸ τὸ ὄρμπιτικὰ κύματα, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν ὀλιγοπιστία; Μήπως ψῆφοι ἀνθρώπων μὲ ἔφεραν στὴν θέση αὐτήν; Μήπως μὲ διόρισε ἀνθρώπος στὸ ἀξίωμα αὐτό, γιὰ νὰ μὲ ἀπολύσει; Δὲν λέγω αὐτὰ ἀπὸ ὑπερηφάνεια καὶ ἀλαζονεία, ὅχι, ἀλλὰ γιὰ νὰ σᾶς στηρίξω. Ἐπειδὴ γλύτωσε ἀπὸ σεισμὸ ἢ πόλη, ὁ διάβολος θέλησε νὰ κλονίσει τὴν Ἐκκλησία.

Μιαρὲ καὶ παμμίαρε διάβολε, τοὺς τοίχους δὲν μπόρεσες νὰ γκρεμίσεις καὶ περιμένεις νὰ γκρεμίσεις τὴν Ἐκκλησία; Μήπως ἀπὸ πέτρες ἀποτελεῖται ἡ Ἐκκλησία; Ἡ Ἐκκλησία ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν πιστῶν. Νά, πόσοι στύλοι στερέωνουν τὴν Ἐκκλησία, δεμένοι ὅχι μὲ σίδερο, ἀλλὰ μὲ τὸν πίστην. Τόσοι πολλοὶ καὶ πιὸ δυνατοὶ καὶ ἀπὸ τὴν φωτιά. Ἀλλὰ καὶ ἔνας μόνο νὰ ὑπῆρχε, τίποτε δὲν θὰ κατόρθωνες. Γνωρίζεις πόσες πληγὲς σοῦ ἀνοιξαν οἱ μάρτυρες. Τρυφερὴ παρθένος ὁ δογμήθηκε στὸ μαρτύριο. Ἡταν πιὸ μαλακὴ καὶ ἀπὸ τὸ κερί. Καὶ ὅμως ἔγινε πιὸ στερεὴ καὶ ἀπὸ τὴν πέτρα. "Ἐσχισες μὲ σιδερένια νύχια τὰ πλευρά της, ἀλλὰ τὸν πίστην της δὲν τὴν πῆρες. Ἀτόνησε τὸ σῶμα, γιγαντώθηκε ὅμως ἡ πίστη. "Ἐλυωνε ἡ σάρκα, δυνάμωνε τὸ φρόνημα. Φθειρόταν ἡ ψήλη, ἔμενε ἡ εὐλάβεια. Δὲν νίκησες μιὰ γυναίκα καὶ περιμένεις νὰ νικήσεις τόσο πλῆθος; Δὲν ἀκοῦσε τὸν Κύριο ποὺ λέει: "Οπου βρίσκονται δύο ἡ τρεῖς συγκεντρωμένοι στὸ ὄνομά μου, ἐκεῖ βρίσκομαι καὶ ἐγὼ ἀνάμεσά τους; Ἐδῶ, λοιπόν, ποὺ ὑπάρχει τόσος πιστὸς λαός, ἐνωμένος μὲ τὴν ἀγάπην, μπορεῖ νὰ λείπει ὁ Θεός;

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ,
εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς
Καπερναούμ δι' ἡμερῶν
καὶ ἡκούσθη ὅτι εἰς
οἶκόν ἔστι. καὶ εὐθέως

ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΜΑΡΤΙΟΥ
Β' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΠΑΛΑΜΑ)
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. β' 1-12
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Εβρ. α' 10 - β' 3

συνήχθησαν πολλοί, ὡστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες, αἱρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον ἐφ' ὃ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. ἴδων δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἀμαρτίαι σου. ἥσαν δὲ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται

ἀφιέναι ἀμαρτίας εἰ μὴ εἴς ὁ Θεός, καὶ εὐθέως ἐπιγνούς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως αὐτοὶ διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς εἰπεν αὐτοῖς· Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; τί ἐστιν εὐκοπτώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, ἀφέωνταί σου αἱ ἀμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἔξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἀμαρτίας - λέγει τῷ παραλυτικῷ· σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ ἥγερθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων, ὡστε ἔξιτασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν Θεόν λέγοντας ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἰδομεν».

ΟΙ ΔΙΑЛОΓΙΣΜΟΙ ΗΔΟΥ

«Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;»

“Ενας κόσμος ὄλοκληρος ὑπάρχει μέσα μας: Ο κόσμος τῶν λογισμῶν μας. Άναδύεται ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ὑπαρξῆς μας, ζεῖ καὶ κινεῖται στὸν χῶρο τῆς σκέψης, ἔξεγειρεται καὶ ἐπαναστατεῖ. “Ενας ἀόρατος κόσμος, ἀλλὰ τόσο σημαντικὸς ποὺ ἐπηρεάζει τὴν ζωήν μας, ἐλέγχει τὴν πορεία μας, διαμορφώνει τὴν ὄλη μας προσωπικότητα. Ο κόσμος αὐτὸς τῶν λογισμῶν δὲν μένει ἄγνωστος. Δὲν ζοῦμε μόνοι μας τὸ μεγαλεῖο ἢ τὴν ἀθλιότητά μας. Κάποιος εἶναι πάντοτε παρὼν καὶ μὲ ἀπόλυτη ἀκρίβεια γνωρίζει τοὺς λογισμούς μας. Εἶναι ὁ Κύριος μας Ἰησοῦς Χριστός. Ποιὰ σημασία ἔχει αὐτὸς γιὰ τὴν ζωήν μας;

Κάτω ἀπὸ τὸν ἔλεγχο τοῦ Χριστοῦ

“Υπάρχουν στιγμὲς ποὺ ὁ κόσμος τῶν λογισμῶν μας βρίσκεται σὲ ἀναβρασμό. Ό νοῦς μας γίνεται τρικυμισμένη θάλασσα. Στὶς στιγμὲς αὐτές, ἀς σποκώσουμε τὰ μάτια μας ψηλὰ κι ἄς ἀναζητήσουμε τὸν Κύριο. Αὐτὸς εἶναι παρὼν καὶ γνωρίζει καλὰ τοὺς λογισμούς μας. Αὐτὸς εἶναι «ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ νεφρούς» (Ψαλμ. ζ' 10). Εἶναι ὁ Κύριος στὸν ὄποιο «οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν» (Ματθ. η' 27) καὶ ἔνας λόγος του ἀρκεῖ γιὰ νὰ καταπαύσει ἡ τρικυμία τῶν λογισμῶν καὶ νὰ γίνει μέσα μας «γαλήνη μεγάλη».

Σκέψεις ἀπογοήτευσης καὶ ὀλιγοπιστίας μᾶς δέρνουν; Ἄς γονατίσουμε καὶ ἀς ζητήσουμε ἀπὸ τὸν Κύριο ποὺ διαβάζει τοὺς λογισμούς μας: «Κύριε, πρόσθες ἡμῖν πίστιν». Λογισμοὶ φθόνου καὶ ἐκδίκησης μᾶς τυλίγουν; Ἄς ζητήσουμε ἀπὸ τὸν Χριστὸν νὰ στείλει τὴν εἰρήνην του καὶ νὰ φρουρήσει τὴν καρδιὰ καὶ τὰ νοήματά της. Λογισμοὶ κακοὶ καὶ αἰσχροὶ κατακλύζουν τὸ ἐσωτερικό μας; Ἄς ζητήσουμε ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ νὰ διώξει μὲ τὸ φραγγέλιο τῆς παρουσίας Του τοὺς κακοὺς αὐτοὺς ἐμπόρους, ποὺ μολύνουν

τὸ ναὸ τοῦ σώματός μας. Εἶναι ὁ μόνος ποὺ μπορεῖ νὰ ἐλέγξει τὸν ἐπαναστατημένο κόσμο τῶν λογισμῶν μας.

Κάτω ἀπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Χριστοῦ

“Ἄλλες φορὲς οἱ λογισμοί μας εἶναι ἀκαθόριστοι. Δὲν μποροῦμε νὰ ἔξακριβώσουμε τὴν ἡθική τους ποιότητα.” Ενας λογισμὸς κυκλοφορεῖ μέσα μας ἀπὸ μέρες, ἐβδομάδες, μῆνες ἵσως καὶ χρόνια καὶ δὲν ξέρουμε ἂν εἶναι καλὸς ἢ κακός. Ἄλλοι παρουσιάζονται μὲ τὸ ὄνομα τῆς ἐλευθερίας, τῆς δικαιοσύνης ἢ τῆς ἡθικῆς. Εἶναι ἔτσι ἢ μήπως πίσω ἀπὸ αὐτὰ κρύβεται ἡ ἀσυδοσία, ἡ ἀδικία, ἡ ἀνηπικότητα; Ἄλλοτε ἀντιμετωπίζουμε ἔνα ἀτομικὸ ἢ οἰκογενειακὸ πρόβλημα. Κάνουμε διάφορους λογισμοὺς καὶ συλλογισμούς. Εἶναι σωστοὶ ἄραγε; Σ' ὅλες αὐτές τὶς περιπτώσεις χρειάζεται ἔνα κριτήριο. Χρειάζεται κάποιος ποὺ νὰ γνωρίζει καλὰ καὶ νὰ μπορεῖ νὰ μᾶς βοηθήσει. Κι αὐτὸς δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν Κύριο Ιησοῦ. Αὐτὸς εἶναι «ὁ ἐπιστάμενος τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων» (Ιωάζ 20).

Θέλουμε, λοιπόν, νὰ διακρίνουμε τοὺς λογισμούς μας; Ἄς τοὺς θέσουμε κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ. Ολους τοὺς ἀγνωστους, ἀμφιβολους, ὑποπτους λογισμούς μας, ἀς τοὺς φωτίσουμε μὲ τὸ φῶς τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ. Ο λόγος τοῦ Θεοῦ ἔχει τὴν δύναμην νὰ ἐρευνᾷ καὶ νὰ κρίνει τὶς σκέψεις καὶ ἰδέες τῆς καρδιᾶς. Ολους τοὺς λογισμούς ποὺ φαίνονται καλοὶ καὶ ὄρθοι ἀς τοὺς ἐλέγχουμε μὲ τὸ νόμο τοῦ Εὐαγγελίου, μὲ τὴν Χάρη τῆς προσευχῆς, μὲ τὴν κρίσιν ἀνθρώπων εἰλικρινῆς ἀγάπης. Αὐτὸς ἔκανεν ὅλοι ὅσοι πίστευαν ὅτι ὁ Χριστὸς γνωρίζει μὲ ἀκρίβεια τοὺς διαλογισμοὺς τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν ἔκανεν τίποτε, χωρὶς νὰ ρωτήσουν τὸν Κύριο. Χωρὶς τὴν καθοδήγησή του. Γιατὶ Αὐτὸς εἶναι τὸ μόνο καὶ ἀλάνθαστο κριτήριο γιὰ τὴν διάκριση τῶν λογισμῶν μας.

«Εἰπεν ὁ Κύριος ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἐαυτὸν καὶ ἄρατω τὸν σταυρὸν

**ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΜΑΡΤΙΟΥ
Γ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ)
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. π' 34 - θ' 1
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Εβρ. δ' 14 - ε' 6**

αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δὲ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἔνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελήσει ἀνθρωπον ἐάν κερδόσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἀνθρωπος ἀντάλλαγ-

μα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ὃς γάρ ἐάν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ,

καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἀγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἔως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθῦσαν ἐν δυνάμει».

ΑΝΟΗΣΙΑ ΚΑΙ ΕΝΟΧΗ

«Ος ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με... καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἀγίων»

Μέσα στὰ τόσα παράξενα, ποὺ γίνονται στὸν κόσμο, δυστυχῶς συμβαίνει καὶ αὐτό: Υπάρχουν Χριστιανοί ποὺ ντρέπονται νὰ ὀμολογήσουν ὅτι πιστεύουν στὸν Χριστό. Γιατί; Ἀλλοτε γιὰ λόγους συμφέροντος, ἄλλοτε ἀπὸ δειλίᾳ ἢ φόβῳ, ἄλλοτε χωρὶς καλὰ καλὰ κι αὐτοὶ νὰ ξέρουν τὸ γιατί. Μουδιάζουν ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου. Τοὺς πιάνει πανικὸς μπροστὰ στὸ ἐνδεχόμενο ὅτι πιθανῶς θὰ τοὺς εἰρωνευθοῦν γιὰ τὶς χριστιανικές τους πεποιθήσεις καὶ σιωποῦν.

Ἀλλήθεια, γιατί ντρεπόμαστε; Συνήθως ντρέπεται κανεὶς, ὅταν κάνει κάτι κακό. Ἀλλὰ ὁ συνειδητὸς Χριστιανὸς νὰ ντραπεῖ, γιατί; Γιατί ἀκολουθεῖ πιστὰ τὶς ἐντολὲς τοῦ Χριστοῦ; Διότι φροντίζει νὰ διατηρεῖ τὴν ψυχὴν του ἀμόλυντη κι ἀγνή, μήπως διότι ἀγωνίζεται νὰ ἀγαπᾶ εἰλικρινὰ τοὺς ἀδελφούς του, διότι συγκινεῖται ἀπὸ τὸ κλάμα τοῦ φωτωχοῦ παιδιοῦ, ἀπὸ τὸ βογχητὸ τοῦ ἀρρώστου, ἀπὸ τοὺς ἀναστεναγμοὺς τοῦ ἀπροστάτευτου; Διότι δὲν διαθέτει τὴν στείρα συμφεροντολογικὴν λογικὴν καὶ τὴν πέτρινη καρδιά, ποὺ θέλει ἢ ἐποκήν μας;

«Ἡ πρέπει νὰ ντραπεῖ γιὰ τὶς χριστιανικές του πεποιθήσεις, γιὰ τὴν πίστη του, γιὰ τὶς ἰδέες του; Μὰ αὐτὲς ἀκριβῶς εἶναι ἐκεῖνες ποὺ ἐνέπνευσαν τὶς ἐγγενέστερες προσωπικότητες, ποὺ ἀκτινοβόλησαν σ' αὐτὸ τὸν κόσμο. Αὐτὴ ἡ πίστη εἶναι ἐκεῖνη ποὺ ζωογόνησε ὅτι ἀγνό, ὅτι ὅμορφο καὶ Ἱερὸ ἔχει ὁ πολιτισμός μας.

Ἀλλὰ τί ἄλλο μπορεῖ νὰ μᾶς φέρνει ντροπή; Μήπως «ἐπαισχυνόμεθα τὸν Ἰησοῦν Χριστόν»; «Ος ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με...», λέει ὁ Κύριος, προβλέποντας τὴν στάσην μερικῶν. Γιὰ τὸν Χριστὸ ἀλλίθεια ντρεπόμαστε; Νὰ ντραπεῖς, διότι πιστεύεις καὶ ἔχεις Ἀρχηγὸ σου τὸν Ἅγιο τῶν ἀγίων, ἔτι ἀυτὸ εἶναι τραγικό. Νὰ ντραπῶ, γιατὶ πιστεύω στὸν Χριστό; Μὰ ὑπάρχει πιὸ φωτεινή, πιὸ ἀμόλυντη, πιὸ εὐγενικὴ φυσιογνωμία ἀπὸ τὸν Κύριο; Υπάρχει πιὸ ἔξαισιος Ἀρχηγὸς καὶ Ὁδηγὸς ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν, τὸν Λυτρωτό, τὴν ἐνσάρκωσην τῆς ἀγάπης, τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ τοῦ Υψίστου, τὸν Κύριο καὶ Θεό μας;

Ἀλλὰ ἔστω. Ποιοὺς ντρεπόμαστε; Γιὰ ποιῶν τὴν κρίσην ἀνησυχοῦμε; Ό Κύριος τὸ δίλωσε σαφῶς στὰ λόγια ποὺ ἀκούσαμε σήμερα. «Ος ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπους ἐπαισχυνθήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἀγίων». Οἱ συνέπειες τῆς συμπεριφορᾶς μας σ' αὐτὸν ἔδω τὴ γῆ εἶναι ἀνυπολόγιστες. Αντανακλοῦν στὴν αἰωνιότητα. Τὴν προδιαγράφουν.

λοιπὸν ντρεπόμαστε; Τὴν κοινωνία; Τὴν παραστρατημένη καὶ ἀμαρτωλὴ κοινωνία, ἐναντίον τῆς ὁποίας τόσο συχνὰ καταφερόμαστε κι ἐμεῖς οἱ ἔδιοι; Ζοῦμε μέσα σ' αὐτὴν καὶ ξέρουμε πόση μικροπρέπεια καὶ σαπίλα κρύβεται κάτω ἀπὸ τὸ στιλπνὲς ἐπιφάνειες, πόσο ἐπίπλαστη καὶ ἀπατηλὴ εἶναι ἡ εὐγένεια καὶ ἡ λάμψη. Συχνὰ μάλιστα ἐπιστρατεύουμε ἔνα σωρὸ κοσμητικὰ ἐπίθετα, γιὰ νὰ ἐκφράσουμε τὴν ἀγανάκτησή μας. Καὶ ὅμως ἀκριβῶς «ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ ἐπαισχυνόμεθα» τὸν Χριστό! Δυσκολευόμαστε νὰ παρουσιασθοῦμε ώς πιστοὶ Χριστιανοί, νὰ ἐκδηλώσουμε τὶς χριστιανικές μας πεποιθήσεις μπροστὰ σὲ ἀνθρώπους τοὺς ὁποίους κατὰ βάθος δὲν ἐκτιμοῦμε. Διστάζουμε νὰ μιλήσουμε γιὰ τὶς ἰδέες μας, μᾶς πιάνει κόμπος καὶ κοκκινίζουμε ἀπὸ ἀμπκανία μπροστὰ σὲ ἀνθρώπους ποὺ θὰ ἐπρεπε ἀντιθέτως αὐτοὶ νὰ κοκκινίζουν γιὰ τὴν συμπεριφορά τους.

* * *

Ἄλλα, καιρὸς νὰ συνέλθουμε. «Οσοι ἀπὸ ἀμέλεια ἢ φόβῳ ἔχουμε πέσει σ' αὐτὸ τὸ σφάλμα, νὰ ντρεπόμαστε νὰ ὀμολογοῦμε τὸν Χριστὸ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ἀς στηρίζουμε τὸ βλέμμα μας στὸν Σταυρό, ποὺ ὑψώνει καὶ πάλι σήμερα ἐμπρός μας ἡ Εκκλησία. Καὶ ἀς ἀναλογισθοῦμε ὅτι ὁ Χριστὸς «δι' ἡμᾶς ἐταπείνωσεν ἐαυτὸν γενόμενος ύπνοκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ Σταυροῦ». Κάτω ἀπὸ τὴ σκιὰ τοῦ ὑπέρτατου αὐτοῦ συμβόλου τῆς ἀγάπης τοῦ Κυρίου ἡ ἀγνωμοσύνη καὶ ἡ ἐνοχή, ποὺ κρύβονται στὸ δισταγμό μας νὰ ὀμολογήσουμε τὸν Χριστό, ἀποκαλύπτονται μὲ τὶς πραγματικές τους διαστάσεις. Ἀποκτοῦν ὅλη τὴν τραγικότητά τους.

«Οποιος ντρέπεται νὰ ὀμολογήσει τὸν Χριστὸ δὲν εἶναι ἄξιος τελικὰ τοῦ Χριστοῦ, γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος θὰ ντραπεῖ τὴν ἡμέρα ἐκεῖνη τὴν φοβερὴν νὰ τὸν ἀναγγωρίσει. «Ος ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπους ἐπαισχυνθήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἀγίων». Οἱ συνέπειες τῆς συμπεριφορᾶς μας σ' αὐτὸν ἔδω τὴ γῆ εἶναι ἀνυπολόγιστες. Αντανακλοῦν στὴν αἰωνιότητα. Τὴν προδιαγράφουν.

‘Υπὲρ πίστεως καὶ Πατρίδος

Ἄς τὸ ύπογραμμίσουμε. Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι, ἀν δὲν ὅ
ῆλιος ἔχει κηλίδες. Ἐκεῖνο ποὺ ἔχει σημασία εἶναι, πώς
ὅ ἔλιος φωτίζει καὶ θερμάνει παρὰ τὶς κηλίδες. Κάτι
τέτοιο θὰ λέγαμε καὶ γιὰ τὴν ἐπανάσταση τοῦ 1821. Τότε
ποὺ ὅλοι οἱ “Ελληνες, σὰν μιὰ ψυχὴ ξεσκύθηκαν, γιὰ
νὰ ἀποτινάξουν τὸν βάρβαρο τουρκικὸν ζυγό.

Δυστυχῶς δὲν ἔλειψαν μερικοὶ καὶ στὶς ἡμέρες μας
ποὺ θέλησαν νὰ ἔξηγίσουν τὴν ύπεροχην ἐκείνην ἐποποίησαν
μὲ ὑλιστικὰ καὶ οἰκονομικὰ κριτήρια, ξένα πρὸς τὴν ψυ-
χολογία τοῦ ύπόδουλου” Ελληνα. Άκολουθοῦν τὴν τακτικὴν
τῆς μύγας ποὺ πάει καὶ κάθεται πάνω στὶς πληγὲς καὶ
ὄχι τῆς μέλισσας ποὺ μαζεύει τὸ μέλι ἀπὸ τοὺς ἀνθούς.

Ποιός εἴπε, πῶς ἔνας τέτοιος ἀγώνας δὲν είχε καὶ
τὶς ἀδύνατες πλευρές του; Δὲν ἔλειψαν οἱ ἀδυναμίες, οἱ
ἀνταγωνισμοί, οἱ μικρότερες, οἱ ἀντιζηλίες καὶ τὰ πάθη.
Καὶ πῶς ἦταν δυνατὸν νὰ λείψουν, ἀφοῦ καὶ αὐτοὶ ἦταν
ἄνθρωποι μὲ ἀδυναμίες καὶ ἐλαττώματα; “Ομως, δο καὶ
ἄν ἐπηρέαζαν τὸν ἀγώνα οἱ ἀδυναμίες, δὲν λιγότευναν
τὸ μεγαλεῖο του.

Ο καταπιεσμένος ἀπὸ τὸν Τούρκο δυνάστη Ελληνας
ξεσκύθηκε τότε μὲ ἔνα σύνθημα: «Ἐλευθερία ἢ θάνα-
τος». Στὰ κείλη του μιὰ ἵαχη ἀνέβαινε: «Γιὰ τοῦ Χριστοῦ
τὴν πίστη τὴν ἀγία καὶ τῆς Πατρίδος τὴν ἔλευθερία». Αὐτὰ
τὰ συνθήματα κυριαρχοῦσαν στὶς ψυχές. Αὐτὰ ἔδιναν
τὸν τόνο σὲ μικροὺς καὶ μεγάλους, στὴν κλεφτουριὰ καὶ
στοὺς μορφωμένους.

“Οταν ὁ Ρήγας Φεραίος τραγουδοῦσε τὰ θιούρια τῆς
λεβεντιαῖς καὶ τῆς πίστεως, τί ἄλλο ζητοῦσε ἀπὸ τὴν
ἔλευθερία; Τί τὸν ἔκανε νὰ προτιμάει «μιᾶς ὥρας ἔλευθερη
ζωὴ, παρὰ σαράντα χρόνια σκλαβιὰ καὶ φυλακή»; Μὲ τὴν
δύναμη τοῦ Σταυροῦ δὲν προχωροῦσε,
ὅταν καλοῦσε τὸν λαό: «Ἐλάτε μ' ἔνα
ζῆλον σ' ἐτοῦτον τὸν καιρόν, νὰ κάμωμεν
τὸν ὄρκον ἐπάνω στὸν Σταυρόν»;

Ο Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ δὲν ἦταν
γιὰ τὸν ἀγωνιστὲς τοῦ 1821 μονάχα
τὸ αἰώνιο σύμβολο τῆς θυσίας. Ἡταν
ἡ ἐμπνευση, τὸ θάρρος καὶ ἡ δύναμη
γιὰ τὸν μεγάλους ἱρωισμούς τους.
Αὐτὸ ἀκριβῶς δείχνει καὶ ἡ ἐμπνευ-
σμένη προκήρυξη τοῦ Ἀλέξανδρου
Υψηλάντη: «Μάχους ὑπὲρ Πίστεως καὶ
Πατρίδος! Εἶναι καιρὸς νὰ ἀποτινάξωμεν
τὸν ἀφόρητον ζυγόν νὰ ἔλευθερώσωμεν
τὴν Πατρίδα, νὰ κρητινίσωμεν ἀπὸ τὰ νέφη
τὴν ήμισέληνον, διὰ νὰ ὑψώσωμεν τὸ ση-
μεῖον διὰ τοῦ ὅποιον πάντοτε νικῶμεν,
λέγω τὸν Σταυρόν, καὶ οὕτω νὰ ἐκδική-
σωμεν τὴν Πατρίδα καὶ τὴν ὄρθοδοξον
ήμῶν πίστιν ἀπὸ τὴν ἀσεβὴ τῶν ἀσεβῶν
καταφρόνησιν.. Ἄς καλέσωμεν λοιπὸν ἐκ
νέου, ὡ ἀνδρεῖοι καὶ μεγαλόψυχοι Ελλη-
νες, τὴν ἔλευθερίαν εἰς τὴν κλασικὴν γῆν
τῆς Ελλάδος! Ἄς συγκροτήσωμεν μάχην
μεταξὺ τοῦ Μαραθῶνος καὶ τῶν Θερμο-
πυλῶν! Ἄς πολεμήσωμεν εἰς τοὺς τάφους
τῶν πατέρων μας, οἱ ὅποιοι, διὰ νὰ μᾶς

ἀφῆσουν ἔλευθερους ἐπολέμησαν καὶ ἀπέθανον ἐκεῖ!».

Πλούσιος καὶ ἔλευθερος ἦταν ὁ Δασκαλογιάννης
πάνω στὰ δρεινὰ Σφακιά. Καὶ ὅταν κήρυξε τὴν ἐπανά-
στασή του, στὰ 1770, κίνητρό του ἦταν ἐνα: Ή ἀπελυ-
θέρωση τοῦ Γένους ἀπὸ τὰ βαριὰ δεσμὰ τῶν Τούρκων.

“Οταν ὁ Σέκερης ἔδινε στὴν Φιλικὴ Έταιρία τὶς δέκα
χιλιάδες γρόσια, οἱ Υδραῖοι καὶ οἱ Υψηλάντης τὰ πλού-
τη τους καὶ τὸ αἷμα τους, ἡ Μαντὼ Μαυρογένους τὴν
περιουσία της καὶ τόσοι ἄλλοι “Ελληνες, γνωστοὶ καὶ
ἄγνωστοι, ποὺ θυσίαζαν τὰ πάντα, δὲν εἶχαν ἄλλο κί-
νητρο ἀπὸ τὴν Ελευθερία.

Νὰ θυμηθοῦμε τὴν πιὸ μεγάλην καὶ ἡρωικὴν μορφὴν
τοῦ ἀγώνα, τὸν ἀρχιστράτηγο τοῦ 1821, τὸν Θεόδωρο
Κολοκοτρώνη; Τί ἦταν ἐκείνη ἡ ἐμπνευσμένη ὄμιλία
του στὴν Πνύκα; «Οταν ἀποφασίσαμε νὰ κάνονμε τὴν
ἐπανάσταση, δὲν ἐσυλλογιστήκαμε, οὔτε πόσοι ἦμεθα, οὔτε
πῶς δὲν ἔχονμε ἄρματα, οὔτε ὅτι οἱ Τούρκοι ἐβαστοῦσαν
τὰ κάστρα καὶ τὰς πόλεις, οὔτε κανένας φρόνιμος μᾶς εἴπε
“ποὺ πάτε ἐδῶ νὰ πολεμήσετε μὲ σιταροκάραβα βατσέλα”,
ἄλλα, ὡς μία βροχή, ἔπεισε εἰς ὅλους μας ἡ ἐπιθυμία τῆς
ἔλευθερίας μας καὶ δλοι καὶ οἱ κληρικοὶ καὶ οἱ προεστοί,
καὶ οἱ καπεταναῖοι καὶ οἱ πεπαιδευμένοι καὶ οἱ ἔμποροι,
μικροὶ καὶ μεγάλοι, δλοι ἐσυμφωνήσαμε εἰς αὐτὸ τὸ σκοπὸ
καὶ ἔκάναμε τὴν ἐπανάσταση...»

Ξεκάθαρα πράγματα. Ο Ἑλληνικὸς λαὸς μεγαλούργη-
σε τότε καὶ ἀνάγκασε μὰ πανίσχυρη Αὐτοκρατορία νὰ
γονατίσει μπροστά του, γιατὶ ἀγωνιζόταν μὲ ἀδάμαστη
ψυχὴ καὶ πίστη στὸ δίκαιο τοῦ ἀγῶνα του. Πολεμοῦσε
γιὰ τὴν Πατρίδα, γιὰ τὴν ἔλευθερία, γιὰ τὴν θρησκεία του.
Αὐτὰ καὶ μόνο τὸν γιγάντωσαν καὶ τοῦ χάρισαν τὴν νίκην.

‘Ορθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.

“Οργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἡ «ΖΩΗ»

Κυκλοφορεῖ κάθε μίνα.

Ἐκδότης: Αδελφότης Θεολόγων ἡ «ΖΩΗ» Σ.Α., Ιπποκράτους 189, 114 72 Αθῆναι.

Τηλ.: 210 64 28 351, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντής Συντάκτης: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ιπποκράτους 189, 114 72 Αθῆναι.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ανδραβίδες 7, 136 71 Χαμόμυλο - Αχαρνῶν.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

Ἡ ἀνανέωση τῆς ἐπίσιας συνδρομῆς ἐσωτερικοῦ (10 €)

μπορεῖ νὰ γίνει μὲ τοὺς ἔξι τρόπους:

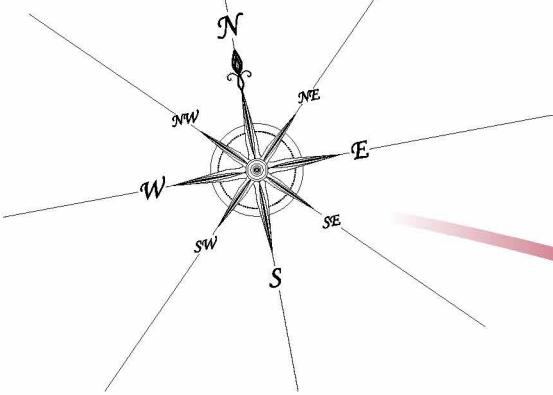
- Μὲ κατάθεση στὴν Εθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, στὸν λογαριασμὸν ποὺ διατηρεῖ ἡ Αδελφότητα ὑπὸ ἀριθμ.: **132/296000-13 (IBAN: GR1501101320000013229600013)**, δικαιούχος: Αδελφότης Θεολόγων ἡ «ΖΩΗ». Στὴν αἵτιολογία νὰ ζητᾶτε νὰ σημειώνεται ρητῶς τὸ δύνοματεπώνυμο τοῦ συνδρομητὴ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ περιοδικοῦ (ΖΩΗ).
- Στὰ βιβλιοπωλεῖα «ΖΩΗ» (Καρύτση 14, Αθῆνα καὶ Αγ. Σοφίας 41, Θεσσαλονίκη) καὶ συνεργαζόμενα βιβλιοπωλεῖα
- Στὸ γραφεῖο τοῦ περιοδικοῦ: **Ιπποκράτους 189, 114 72 Αθῆνα**
- Στὰ ΕΛΤΑ μὲ ἐντυπο ταχυπλορωμῆς ποὺ συναποστέλλεται ἀνὰ τακτὰ χρονικὰ διαστήματα γιὰ δύος εἴκοσι ἔφειλην
- Στὰ ΕΛΤΑ μὲ ταχυδρομικὴ ἐπιταγὴ στὴ διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ (Ιπποκράτους 189, 114 72 Αθῆνα). Προβλέπεται ἐπιβάρυνση μὲ ταχυδρομικὴ τέλη
- Σὲ κατὰ τόπους συνεργάτες καὶ ἀντιπροσώπους, οἱ ὅποιοι θὰ κόρουν σχετικές ἀποδείξεις.

Ἡ ἀνανέωση τῆς ἐπίσιας συνδρομῆς ἐσωτερικοῦ (25 €) / Κύπρου (15 €)

μπορεῖ νὰ γίνει μόνο μὲ κατάθεση στὴν τράπεζα:

IBAN: GR1501101320000013229600013

BIC/Swift Code: ETHNGRAA

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΑΓΙΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ (1547 - 1622)

3

‘Η ιερὴ ἀποδημία ποὺ δὲν ἔγινε

‘Η Μονὴ τῆς Παναγίας τῆς Ἀναφωνήτριας, μὲ τὴν παρουσία τοῦ ἱερομονάχου Δανιὴλ Σιγούρου ἔγινε τώρα κέντρο πνευματικό. Φάρος φωτεινὸς καὶ μαγνήτης, ποὺ προσείλκυε κοντά του πολλούς, ὅχι μόνο ἀπὸ τὴν Ζάκυνθο, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ γύρω μέρη. Πολύτιμη εὐκαιρία νὰ προσευχηθοῦν καὶ ν’ ἀκούσουν λόγους παρακλήσεως ἀπὸ τὸ πρώπην ἀρχοντόπουλο καὶ νῦν ρασοφόρο Ἡγούμενο.

Στὸν καθένα εἶχε νὰ δώσει τὸ φάρμακο ποὺ τοῦ χρειαζόταν: Τὴν συμβουλή, τὴν νουθεσία, τὴν παρηγορία, ὅ, τι εἶχε ἀνάγκη ὁ φτωχός, τὸ ὄρφανό.

Ἐμπαινε τὸ καλοκαίρι τοῦ 1577, ὅταν ὁ ἱερομόναχος Δανιὴλ ἔνοιωσε σφοδρὴ τὴν ἐπιθυμία νὰ προσκυνήσει τοὺς Ἅγιους Τόπους. Ἡ Βηθλεὲμ μὲ τὸ Σπίλαιο τῆς Γεννήσεως, ὁ Ἰορδάνης μὲ τὸ βάπτισμα στὰ νερά του, ἡ λίμνη τῆς Γεννησαρὲτ μὲ τοὺς ψαράδες της, τὸ Θαβώρ, ἡ Βηθανία, τὸ Πραιτώριο, ὁ Γολγοθᾶς καὶ ὁ Πανάγιος Τάφος, χρόνια τώρα, σὰν μύριες φωνές, τὸν καλοῦσαν σὲ μιὰ ιερὴ ἀποδημία, σ’ ἓνα προσκύνημα στοὺς τόπους, «οὗ ἔστησαν οἱ πόδες» τοῦ Θεανθρώπου, ὃπου πρωτακούστηκε τὸ θεῖο κήρυγμα, ὃπου τὸ Πάθος τοῦ Κυρίου καὶ ἡ ζωηφόρος Ἀνάστασή Του.

Τὸ πλοϊο ἀπὸ τὴν Ζάκυνθο τὸν βγάζει στὸν Πειραιᾶ. Ἔδω πρέπει νὰ περιμένει, ὥσπου νὰ βρεθεῖ πλοϊο γιὰ τὴν Παλαιστίνη. Δὲν εἶναι ἔξακριβωμένο, ἀν πειρατές, ποὺ τότε διαφέντευαν τὶς θάλασσες καὶ κούρσευαν τὰ πλοῖα, ἀνάγκασαν τὸ ζακυνθινὸ καράβι νὰ «πιάσει» στὸν Πειραιᾶ, ἢ ἀν αὐτὸ ἥταν ἀπ’ τὴν ἀρχὴ τὸ δρομολόγιό του.“Οπως κι ἀν ἔχει, ὁ τριαντάρχονος Ἡγούμενος ἔπρεπε ν’ ἀνεβεῖ στὴν Αθήνα. Ἀγραφος ἢ γραπτὸς κανόνας, ποὺ ἰσχύει καὶ σῆμερα, κάπως ὅμως χαλαρά, ἐπέβαλε σὲ κάθε κληρικὸ ποὺ ἔμπαινε στὰ ὅρια ἔνης ἢ γειτονικῆς Μπροπόλεως, νὰ περάσει ἀπὸ τὸν Μπροπόλιτο, νὰ ὑποβάλει τὰ σέβη του καὶ νὰ πεῖ ἀπὸ ποὺ ἔρχεται καὶ ποῦ πηγαίνει. Κι ὅλα αὐτὰ «διὰ τὴν τάξιν», ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀνάγκη, στοὺς δύσκολους αὐτοὺς καιρούς, νὰ συνδέονται οἱ πνευματικοὶ ἡγέτες, ποὺ τότε ἥταν καὶ οἱ μόνοι φυσικοὶ ἡγέτες στὴν τουρκοκρατούμενην Ἑλλάδα.

“Ετοι ὁ Ἡγούμενος Δανιὴλ καὶ ἡ μικρὴ του συνοδεία ἀπὸ μοναχοὺς ζήτησαν κι ἔμαθαν τὸ κατάλυμμα τοῦ Μπροπόλιτο Αθηνῶν.

Διασχίζοντας ἡ ρασοφοροῦσα συνοδεία τὸ ἄλλοτε «κλεινὸν ἄστυ» τῶν Αθηνῶν πρέπει νὰ ἔνοι-

ωσε βαρειὰ τὴ σκιὰ τοῦ ἀλλόθρηπσκου στοιχείου κάτω ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολη. Ἀγάδες σαρκοφόροι, καλοθρεμμένοι, νωθροὶ στὸ βάδισμα, μὲ τὶς παρδαλὲς ἀνατολίτικες φορεσιές τους, φορτωμένες μπιχλιμπίδια, περιδιάβαζαν στοὺς δρόμους.

Μπροπολίτης Άθηνῶν ἥταν τότε ὁ Νικάνωρ, ἄνθρωπος μορφωμένος καὶ ὀξυδερκής. Ἀπὸ τὴν σύντομη γνωριμίᾳ μὲ τὸν Ἡγούμενο Δανιὴλ, κατάλαβε ἀμέσως μὲ τί πνευματικὸ ἀνάστημα εἶχε νὰ κάνει: Ψυχὴ ἀφωσιωμένη εἰς τοῦ Κυρίου τὸ θέλημα, ἀδαμάντινος χαρακτήρας, μὲ ἀναμφισβίτη πο κύρος, ἀφοῦ, νεότερος αὐτός, ἕγεται Μονῆς μὲ γέροντες μοναχούς, ἀνθρώπους μεγάλης ἀρετῆς.

Ο Άθηνῶν Νικάνωρ ἔχει πιὰ πάρει τὴν ἀπόφασί του: Οἱ ἐνάρετοι καὶ μορφωμένοι πρέπει πάντα, ἴδιαίτερα στοὺς δύσκολους αὐτοὺς καιρούς, ν’ ἀνεβαίνουν ψηλά, στῆς Ἐκκλησίας τοὺς λυχνοστάτες.

Ἐκείνη τὴν ἐποχὴν χρεύει ἡ θέση Ἀρχιεπισκόπου Αἰγαίνης καὶ Πόρου, ποὺ ἔξαρτιόταν ἀπὸ τὴν Μπρόπολη. Η πρόταση πρὸς τὸν φιλοξενούμενο γίνεται χωρὶς περιστροφές: Αὐτὴ τὴ στιγμὴ μπορεῖ νὰ ματαιώσει τὸ ταξίδι του καὶ νὰ καταλάβει τὴν χρεύουσα ἔδρα. Η ἄρνηση εἶναι ἡ πρώτη ἀντίδραση τοῦ ἱερομονάχου. Ο Νικάνωρ ἐπιμένει. Ο Δανιὴλ δηλώνει ἀδυναμία γιὰ ἔνα τέτοιο ἀξίωμα, ποὺ ποτὲ δὲν ἥταν μέσα στὶς φιλοδοξίες του. Τελικὰ ὁ Νικάνωρ κατορθώνει νὰ κάμψει τὴν ἀντίσταση τοῦ ταπεινοῦ λευίτην. Τὸ προσκύνημα στοὺς Ἅγιους Τόπους ματαιώθηκε. Η Αἴγινα τὸν περίμενε.

Γιὰ ἀρκετὲς μέρες καὶ ἄλλες τόσες νύχτες ἡ ἄγια ψυχὴ τοῦ ἱερομονάχου Δανιὴλ ταλαιπωρήθηκε ἀπὸ λογισμούς καὶ διλήμματα: Ξεκίνησε μὲν ἔνα τριμένο ράσο γιὰ τοὺς θεοβάδιστους Ἅγιους τόπους καὶ νὰ βρεθεῖ ξαφνικὰ μὲ χρυσοκέντητα ἄμφια ἀρχιερατικὰ στὴ Μπρόπολη Αἰγαίνης καὶ Πόρου; Μέσα ἀπὸ τὴν τρικυμία τῶν λογισμῶν σανίδα σωτηρίας εὔρισκε μόνο στὴ σκέψη: Δὲν ἥταν οὕτε δικῆ του ἐπιδίωξη οὕτε δικῆ του ἐπιλογῆ.

Τὴ χειροτονία τοῦ Δανιὴλ σὲ Ἀρχιεπίσκοπο Αἰγαίνης ἔγινε μετὰ τὶς 16 Ιουνίου τοῦ 1577 στὴν Αθήνα, στὸ ἔκκλησάκι τοῦ Ἅγιου Ελευθερίου, ἀπὸ τὸν Μπροπόλιτη Αθηνῶν Νικάνωρα καὶ δυὸ ἐπισκόπους.

(Συνεχίζεται)

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

«ΣΧΕΔΟΝ ΑΝΥΠΕΡΒΛΗΤΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ»

«Σχεδόν άνυπέρβλητη καταστροφή» άποτελεί ό όριθμος των παιδιών που έχασαν την πρόσβασή τους στην έκπαίδευση κατά τη διάρκεια της πανδημίας, σύμφωνα με στοιχεία του ΟΗΕ. Σε όλο τὸν κόσμο, τὰ παιδιά ἔχουν κάσει βασικές δεξιότητες ἀνάγνωσης καὶ ἀριθμητικῆς, ἐνῷ σημαντικό πλῆγμα ἔχει δεχθεῖ καὶ ὡς ψυχικὴ καὶ σωματικὴ τους υγεία. Σὲ χώρες χαμπλῶν καὶ μεσαίων εἰσοδημάτων, ἔως καὶ τὸ 70% τῶν 10χρωνων παιδιῶν δὲν μποροῦν νὰ διαβάσουν ἢ κατανοήσουν ἔνα ἀπλὸ κείμενο, ἐνῷ πρὸν ἀπὸ τὴν πανδημία τὸ ἀντίστοιχο ποσοστὸ κινεῖτο στὸ 53%. Στὴ Νότιο Αφρική ἔχει καθεῖ ἔνα ὀλόκληρο σχολικὸ ἔτος, ἐνῷ περίπου 50.000 παιδιὰ ἐγκατέλειψαν ὄριστικὰ τὸ σχολεῖο ἀπὸ τὸν Μάιο τοῦ 2020 ὡς καὶ τὸν Οκτώβριο τοῦ 2021. Σὲ όλο τὸν κόσμο, περίπου 653 ἑκατομμύρια παιδιὰ ἔξακολουθοῦν νὰ βρίσκονται μπροστὰ σὲ κλειστὲς αἴθουσες. Ο ἐπικεφαλῆς ἐκπαίδευσης τῆς UNICEF Ρόμπερτ Τζένκινς δίλωσε: «Τὸν Μάρτιο συμπληρώνουμε δύο χρόνια ἀνωμαλῶν στὴν παγκόσμια ἐκπαίδευση λόγῳ τοῦ κορωνοϊοῦ. Μὲ ἀπλᾶ λόγια, μιλᾶμε γιὰ σκεδὸν ἀνυπέρβλητης κλίμακας ἀπώλειες στὴν ἐκπαίδευση τῶν παιδιῶν. Ἄν καὶ οἱ ἀνωμαλίες θὰ πρέπει νὰ σταματήσουν, δὲν ἀρκεῖ τὸ ἀνοigma τῶν σχολείων. Οἱ μαθητὲς θὰ χρειαστοῦν ἐντατικὴ ὑποστήριξη, γιὰ νὰ ἀνακάμψουν ἀπὸ τὴν καμένη ἐκπαίδευση». Δραματικὴ ὑπόμνηση τοῦ προβλήματος στὴ χώρα μας ἀποτελεῖ ἡ δυσχερῆς θέση στὴν ὁποία βρίσκονται οἱ μαθητὲς τῆς Γ' Λυκείου, οἱ ὁποῖοι καλοῦνται νὰ ἀνταποκριθοῦν στὴν ἀπαιτητικὴ διαδικασία τῶν Πανελλαδικῶν ἔξετάσεων, χωρὶς νὰ ἔχουν προηγουμένως ὑποβληθεῖ στὴ δοκιμασία τῶν προαγωγικῶν ἔξετάσεων καθ' ὅλη τὴν φοίτησή τους στὸ Λύκειο!

ΜΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΟΥ ΠΛΗΓΩΝΕΙ

Μελέτη τοῦ Τμήματος Χημείας τοῦ ΕΚΠΑ ἔρχεται νὰ ἐπιβεβαιώσει τὴν δραματικὴν αὔξησην, σὲ ποσοστὸ ἔως καὶ 60%, τῆς χρήσης ἀντικαταθλιπτικῶν καὶ ἀντιψυχωσικῶν οὐσιῶν ἀνάμεσα στὸν Μάρτιο τοῦ 2019 καὶ τὸν Νοέμβριο τοῦ 2021. Εἰδικότερα ὅσον ἀφορᾷ τὴν χρήση τῆς κοκαΐνης, σύμφωνα μὲ τὸν καθηγητὴν Ἀναλυτικῆς Χημείας κ. Νικόλαο Θωμαΐδην, ἡ χρήση τῆς παραμένει ἀπὸ τὸ καλοκαίρι τοῦ 2020 σὲ ὑψηλὸ δεκαετίας, σημειώνοντας αὔξησην γύρω στὸ 60%, ποὺ ἀφορᾷ περίπου τὸ 2% τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Αττικῆς. Η δραματικὴ αὐτὴ αὔξηση, ποὺ προκύπτει ἀπὸ μετρήσεις καὶ ἀναλύσεις στὸ Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων στὴν Ψυτταία καὶ ἀλλες ἀνάλογες μελέτες, συνδέεται στερεότυπα μὲ τὴν πανδημία καὶ τὶς ἐπώδυνες συνέπειες τοῦ ἐγκλεισμοῦ καὶ τῶν περιοριστικῶν μέτρων. Καὶ ὅλα αὐτὰ ἀσφαλῶς παίζουν τὸν ρόλο τους. Μήπως ὅμως θὰ ἔπρεπε νὰ τολμήσουμε νὰ διακρίνουμε πίσω ἀπὸ αὐτὰ τὰ δεδομένα μιὰ διαρκῶς διογκούμενη ἀπόγνωση τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου καὶ μιὰ προσπάθεια γιὰ ἀπόδραση ἀπὸ μιὰ πραγματικότητα ποὺ πληγώνει ὅλο καὶ περισσότερο; Καὶ ἀν μπαίναμε στὴ διαδικασία νὰ ἀναζητήσουμε τὴν ρίζα τῆς ἀπόγνωσης τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου, ποιὸς ἀμφιβάλλει ὅτι θὰ βρίσκαμε ἑκεῖ, πέρα ἀπὸ τὶς ὅποιες συγκυριακὲς δυσκολίες, τὴν ἀρνησην καὶ τὴν ἀποστασία τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν Θεό;

ΤΟ «ΣΚΟΤΕΙΝΟ ΣΗΜΕΙΟ»

Δελτίο εἰδήσεων ἐλληνικοῦ καναλιοῦ μετέδιδε τὸν εἰδηπότη τῆς ἐκλογῆς στὶς 18 Ιανουαρίου 2022 τῆς Μαλτέζας εύρωβουλευτοῦ Ρομπέρτας Μετσόλα στὴ θέση τῆς Προέδρου τοῦ Εύρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου. Καὶ ὁ παρουσιαστὴς τοῦ δελτίου σχολίασε κατὰ λέξιν: «Ωστόσο, στὸ βιογραφικὸ τῆς Μαλτέζας πολιτικοῦ ὑπάρχει ἔνα σκοτεινὸ σημεῖο». Περιμέναμε μὲ ἀνυπομονησίᾳ νὰ πληροφορηθοῦμε ποιὸ εἶναι αὐτὸ τὸ «σκοτεινὸ σημεῖο», μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μάθουμε ἔκπληκτοι ὅτι αὐτὸ ἦταν ὅτι νέα Πρόεδρος τοῦ Εύρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου... ἔχει ταχθεῖ στὸ παρελθόν κατὰ τῶν ἀμβλώσεων. Τί κι ἀν ἡ Μαλτέζα πολιτικός, ποὺ στὸν πρωσπικὸ τῆς λογαριασμὸ στὸ Twitter παρουσιάζεται κατ' ἀρχὰς ὡς «μιὰ μητέρα», ἀναγνωρίζεται ἀπὸ δύος γιὰ τὶς σπάνιες ἰκανότητές της, μὲ μιὰ οἰκολόγο εύρωβουλευτὴ νὰ τῆς ἀναγνωρίζει ὅτι εἶναι «ένα μετριοπαθὲς μέλος τοῦ Εύρωπαϊκοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος, πολὺ προκισμένη γιὰ νὰ ρίχνει γέφυρες», ἔνα προσδόν σπάνιο καὶ ἀπαραίτητο γιὰ τὴ θέση τοῦ Προέδρου τοῦ Εύρωκοινοβουλίου; Υπάρχει αὐτὸ τὸ... «σκοτεινὸ σημεῖο»... Άλλὰ ἀς μὴ γελιόμαστε. Αὐτὸ ποὺ εἶναι πραγματικὰ σκοτεινὸ εἶναι τὸ νὰ κοπτόμαστε γιὰ τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα, καὶ τὴν ἴδια στιγμὴν νὰ ἀρνούμαστε πεισματικὰ ἀκόμη καὶ νὰ συζητήσουμε θέματα καίρια, ποὺ ἀποτονται τῆς προστασίας τοῦ πιὸ βασικοῦ ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα, τοῦ δικαιώματος στὴ ζωή· καὶ ὅχι μόνο αὐτό, ἀλλὰ καὶ βαφτίζουμε τὴν ἀντίθετη ἀποψη... «σκοτεινή»...

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΧΑΝΕΤΑΙ... ΚΑΙ ΕΜΕΙΣ ΤΡΑΒΑΜΕ SELFIE...

Μιὰ εύγλωττη φωτογραφία ποὺ δόθηκε στὴ δημοσιότητα θὰ ἀρκοῦσε, γιὰ νὰ γεννήσει εὐλογούς προβληματισμούς. Η φωτογραφία εἶναι ἀπὸ τὸν Καναδᾶ. Νεαρὴ γυναίκα κινεῖτο μὲ ταχύτητα μὲ τὸ αὐτοκίνητό της πάνω στὸν ποταμὸ Ριντὸ σὲ προάστιο τῆς Ὀττάβα, ό όποιος εἶχε μετατραπεῖ σὲ παγοδρόμιο ἀπὸ τὶς πολὺ χαμπλὲς θερμοκρασίες. Ξαφνικὰ ὁ πάγος ἔσπασε, τὸ ὄχημα σταμάτησε παγιδευμένο στὸν πάγους καὶ ἀρκισε νὰ βυθίζεται. Οἱ περίοικοι, ποὺ ἔσπευσαν σὲ βοήθεια, εἶδαν κάτι ποὺ ἀσφαλῶς δὲν τὸ περίμεναν, αὐτὸ ἀκριβῶς ποὺ φαίνεται στὴ φωτογραφία: Ή νεαρὴ ὁδηγὸς εἶχε ἀνέβει στὸ καπὸ τοῦ αὐτοκίνητο της, ποὺ βυθίζόταν στὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ, καί, σὰν νὰ μὴ συνέβαινε τίποτε, εἶχε βγάλει τὸ κινητό της τηλέφωνο καί... αὐτόφωτογραφίζοταν, τραβώντας selfie! Η φωτογραφία θὰ ἦταν παράδοξη, ἀν δὲν ἀποτύπωνε ἀπλῶς αὐτὸ ποὺ συμβαίνει μὲ πολλοὺς ἀνθρώπους στὴν ἐποχή μας, οἱ όποιοι βυθίζονται ὅλοι καὶ περισσότερο στὸ τέλμα καὶ τὸ κενό... αὐτόθαυμαζόμενοι καὶ «ποστάροντας» φωτογραφίες στὰ μέσα κοινωνικῆς δικτύωσης! Καὶ ἐδῶ συμβαίνει κάτι ἀκόμα πιὸ παράδοξο ἀπὸ αὐτὸ ποὺ εἴδαμε στὴ φωτογραφία ἀπὸ τὸν Καναδᾶ. Διότι ἐδῶ δὲν εἶναι μόνον ὅτι οἱ ἴδιοι δὲν ἔχουν ἐπίγνωση τοῦ ποὺ βρίσκονται καὶ τί κάνουν, ἀλλὰ καὶ συμβαίνει ὅλο καὶ περισσότεροι γύρω τους, ἀντὶ νὰ σπεύδουν νὰ τοὺς βοηθήσουν ἢ ἔστω νὰ τοὺς συμπονοῦν, νὰ τοὺς ἀνάγουν σέ... πρότυπα καὶ νὰ σπεύδουν νὰ τοὺς μιμηθοῦν... Ποιός, ἀλλήθεια, θὰ βρεθεῖ νὰ τοὺς πεῖ ὅτι βυθίζονται;

